Szekszárd, V. évfolyam. **16. szám.** **Szombat, 1909. április 17.**

Kiadóhivatal:
Bezerédj István-utca 5. szám.
Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
Hirdetések legjutányosabb számitással, dijszabás szerint.
Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5. szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.
Előfizetés:
egész évre 10 kor., félévre 5 kor negyedévre 2 kor. 50 fill.
Néptanitóknak,
ha az előfizetést egész évre előre beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TARSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYESZTÉSI FELÜGYELOSEG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs: JANOSITS KÁROLY. | Felelős szerkesztő és laptulajdonos: BODNÁR ISTVÁN. | Egyes szám ára 20 fillér.

Gyermekvédelem.

I.

A tolnamegyei gyermekmenhely bizottság megalakulása.

(B.) Az emberszeretet nemes erénye, a gyermekvédelemben kristályosodik, magasztosul át fenséges cselekedetté. A fillér, vagy korona, melyet felnőtt koldusnak, más szerencsétlennek nyujtok, legtöbbször nem a pártfogolt, de a társadalom szégyenének adója, nem egy igaz emberbarátnak sokszor pirulva kell éreznie, hogy adománya *elkésett*, mert talán életet tenget, de magát az életet nem mentheti már meg a munkás életnek.

Az emberszeretetnek, a jótékonyságnak felemelő, lelki megnyugvást keltő gyakorlását a kisdedeken, az árván maradt gyermekeken kell elkezdeni. A felnőtt fa kevesebb védelemre szorul, mint az ifju csemete. Amaz dacol széllel, viharral, emennek egy gyenge szellő is összetépheti életgyökereit.

Ezt az észszerü felfogást, a reális életnek e kétszerkettő s igazságát vallja hitelvéül az a hatalmas állami és társadalmi szövetkezés, amelyet közös névvel *magyar gyermekvédelemnek* nevezhetünk.

Állami törvény intézkedik ugyanis nálunk az országos gyermekvédelemről, de mily holt lenne az a törvény, ha az életnek eleven lelkét nem adná bele maga a társadalom.

Az állam milliókat áldoz e célra évente, de ablakon kiszórt pénz, a Sahara homokjába ültetett fa lenne mindez a nagy áldozat, ha a magyar társadalom nem védné, nem óvná az elültetett csemetét s nem öntözné a jótékonyságnak, az emberszeretetnek, a szánalomnak, részvétnek az igazi nyomor láttára elő-előtörő könnycseppjeivel. Igy nő, hatalmasodik a fa. A magyar gyermekvédelemnek már is hire van a külföldön. Messze földről ide jönnek tanulmányozni ily fajta intézményeinket.

Maga az állam gyermekmenhelyeket létesit. Ez idő szerint 17 ilyen telep van a vidéken. A gyerekeket jóravaló, becsületes polgárcsaládoknál helyezik el, ahol nem uraskodásra, kényeskedésre szoktatják őket, de nevelik az — életnek. S teleporvosok s más jótét lelkek ellenőrzik, hogy azok a lehető legjobb bánásmódban részesüljenek.

Az állam munkáját gyönyörüen egészíti ki a gyermekvédő liga, mely a csecsemők elhelyezésén kezdi s különös gondot fordit a beteg gyermekekre. Üdülő helyeken, siketnémák, vakok, nyomorékok intézetében helyezi el az azokra rászorultakat. Tanonc-otthont, különféle intézeteket létesit. Megalakitotta a patronázs rendszert stb. A gyermekvédő ligának leányjavitó intézete van Kőbányán, fiunevelő intézete Rákoskereszturon, Árpád otthona Szegeden, Széchényi otthona Sopronban, fiunevelő intézete Nagyszőllősön, Szilágyi otthona Szatmáron, tanonc-otthonai Szegeden, Nagyváradon, Kolozsvárott, csecsemő otthona Kassán, gyengeelméjüeknek való intézete Temesvárott, fürdőkonviktusai Felsőelefánton, Szilágycsehen, Remetevasgyáron, Szőkefalván.

Az államnak s a nemes emberbaráti intézménynek, a ligának azonban az elért bámulatos sikerrel egyre fokozódnak a terhei is. S ha volt valaha a magyar társadalomnak kötelessége, ugy nem lehet magasztosabb, szentebb feladata, mint támogatni, tőle telhetőleg segiteni az embermentés nagy munkáját.

Ime most minálunk kettős alkalom is kinálkozik reá.

Gyámolitást, pártfogást kér az állam, de filléreket, koronákat sürget a nagy társadalmi akció: a gyermekvédő liga is.

Az állami gyermekmenhelyek eszméjének terjesztésére a pécsi állami gyermekmenhely tolnamegyei bizottsága, élén Apponyi Sándorné grófnéval és Sztankovánszky János kir. kamarással vállalkozott, mig a gyermekvédő liga ügyét, mint minden évben ugy most is gróf Apponyi Géza főispán protezsálja szerető gonddal s a mennél többet használni akarás nemes igyekezetével.

A két különböző, de voltaképpen mégis ugyanazon egy törekvést szolgáló akcióról az alábbiakban számolunk be:

A pécsi gyermekmenhely bizottság a mult évben megalakitotta tolnamegyei osztályát is.

Elnökévé *Apponyi* Sándorné grófnét, a tudós főurnak, *Apponyi* Sándor grófnak, az aranygyapjas, v. b. t. t., főkamarás mesternek fenkölt lelkü nejét és *Sztankovánszky* János kir. kamarást választotta meg.

Mindkettőjük nemes buzgalommal fogja fel hivatását. Apponyi Sándorné grófné nevével az utóbbi időben különösen sokat találkozunk a fővárosi lapok hasábjain. Sorra járja az emberszeretet s a gyerekvédelem tanyáit, a magyar ipar izlésben egyre nemesedő műhelyeit s ezek mellett — amint az utóbbi képkiállitás is igazolja, nemcsak kiválóan fejlett müizléséről, de derekas művészi tudásáról is tanubizonyságot tesz.

Mindenesetre az ügy diadalát jelenti, ha ily nemes védőt, elnököt állitanak a gyermekmentés eszméjének propagálására.

Folyó hó 14-én tehát a pécsi gyermekmenhely bizottság tolnamegyei osztályának megalakitása volt Szekszárdon.

Kár, hogy a lefolyt gyülés szélesebb kör számára kellően előkészitve nem lett, igy aránylag csak nagyon kevesen tudtak róla. Pedig mennél nagyobb a nyilvánosság, annál közvetlenebb a hozzáférkőzés a szivekhez s ebben rejlik a nemes emberbaráti akciónak kétségtelen diadala.

Az érdekes lefolyásu gyülés nagyobb látogatottságát egyébként az is megokolta volna, hogy megjelent azon *Ruffy* Pál miniszteri tanácsos, a gyermekmenhelyek országos főfelügyelője, kinek lelkes előadása közvetlenül jutva a szivekhez, bizonyára nagyobb hatással lett volna a nemes eszme terjesztésére, mint a holt betü.

A gyülésen jelen voltak még: *Gobbi* Gyula, a pécsi gyermekmenhely igazgató főorvosa, továbbá gróf *Apponyi* Géza főispán, *Simontsits* Elemér alispán, *Perczel* Dezső vbtt., *Csapó* Vilmos, *Sztankovánszky* János kir. kamarások, báró *Schell* József, *Bernrieder* József és *Bernrieder* János, *Kovács* Seb. Endre, *Sass* László, *Jeszenszky* Andor földbirtokosok, *Szabó* Károly országgyülési képviselő, *Biró* Imre dunaföldvári prépost, dr. *Fent* Ferenc szekszárdi plébános, szentszéki ülnök, *Őrffy* Lajos, *Leopold* Sándor pénzintézeti vezérigazgatók, *Forster* Zoltán főjegyző, *Kurz* Vilmos árvaszéki elnök, dr. *Éry* Márton tb. főjegyző, *Perczel* Béla aljegyző, *Pap* Gyula h. árv. elnök, *Tihanyi* Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő, *Bajó* Pál főszolgabiró, *Steinfeld* Béla, *Bajó* János ülnökök, dr. *Tanárky* Árpád igazgató főorvos, dr. *Dragits* Imre tb. főorvos, dr. *Lévai* Dezső dunaföldvári, dr. *Grünfeld* Adolf paksi, *Stern* Adolf bölcskei orvosok, dr. *Leopold* Kornél ügyvéd, *Wigand* János főgimn. igazgató, több vármegyei tisztviselő és érdeklődő. A hölgyek közül: özv. *Sass* Istvánné, *Döry* Etelka, báró *Jeszenszky* Thilda, *Sztankovánszky* Erzsébet, *Ágoston* Istvánné, dr. *Leopold* Kornélné, *Rill* Mariska.

A gyülést 11 óra után *Apponyi* Sándorné grófné a következő tömör, kevés szóval sokat mondó beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt Hölgyeim! Tisztelt Uraim!

A pécsi központi gyermekmenhely bizottság azzal tisztelt meg, hogy engemet a szükebb körü tolnavármegyei bizottság elnökévé választott. Midőn legelőször van szerencsém e minőségben a tisztelt tagtársakat üdvözölni, legyen szabad a t. bizottsághoz egy pár szót intéznem. Egy pár igen rövid szót. Csak két szempontot akarok itt kiemelni:

Az egyik bizottságunk célját illeti, a másik tevékenységünk módját. Ami a célt illeti, az ma már azt hiszem, mindenki előtt tisztán áll. Az nem más, minthogy iparkodni akarunk, hogy a társadalom a maga részéről is lelkesen támogassa azt a nagy, országszerte megindult mozgalmat, melyet az állam az állami gyermekvédelem érdekében meginditott. Ami pedig a módot illeti, arra nézve nem kaptunk utasitást. Jól van ez igy. Mert a könyörületesség nem szorul utasitásokra. A könyörületesség mindig lelemenyes. Ahol kell, gyöngéd eszközökhöz nyul, ahol szükséges, erélyt is tud kifejteni. Ezért kérem a t. bizottsági tagokat, kövessék mindig szivük sugallatát. Ugy vélem, hogy igy legbiztosabban érünk célt és ezen biztos siker reményében van szerencsém a bizottsági ülést megnyitni.

A lelkes éljenzéssel fogadott megnyitó beszéd után, Apponyi Sándorné grófné elnök jegyzőül Perczel Bélát kérte fel s Ruffy Pál miniszteri tanácsosnak, a gyermekmenhelyek országos főfelügyelőjének engedte át a szót.

Ruffy Pál: Legelőször is a köszönet és hála érzelmének ad kifejezést a grófnő iránt, hogy alkalmat és módot nyujtott arra, hogy a gyermekvédelem zászlója itt is kibontassék. Az első eset ez, hogy a vármegye közbenjöttével kisérlik meg a vármegyei szervezkedést. Nagy jelentősége van ennek. Régi hive ugyanis a vármegyei intézménynek, évszázadokon át küzdött ez a szabadságért, alkotmányért, kulturáért s ma, a mikor a társadalom evolutiója tartja izgalomban, forrongásban a lelkeket, nem lehet kis értékü a vármegyék támogatása, a biztos sikert jelenti ez, mert a gyermekvédelem felkarolásával magát a jövendő alakulását egyengetjük s mozditjuk elő.

1901-ben törvény biztositotta az elhagyott gyermekek jogát az állami védelemre. Ez az uj idea szétáradt az egész művelt világban, a gyermekvédelem tekintetében első helyen állunk a kulturállamok között ugy, hogy szivesen eljönnek ily célu intézményeink tanulmányozására. Széll Kálmán nevéhez füződik a magyar hathatós gyermekvédelem. Ma már 47 ezer gyermeket gondoz a magyar állam. Hol lennének ezek? Jórészt sirhalmok alatt, vagy az utcán ténferegve, hogy előbb-utóbb a börtön zárkáiba kerüljenek.

A társadalomnak tehát a gyermekmentés nagy munkájából ki kell venni a részét, oltalmazni, támogatni a gyámol nélkül maradt gyermekeket. 17 gyermekmenhely van már a vidéken. A nagyközönség lelenc házakra gondol, ahol a gyermeket meghalni hagyják, hogy utjában ne legyen senkinek, mi pedig respektáljuk a gyermekjogát: a gyermek élni és boldogulni akar. A gyermekmenhelyeken csak felveszik a gyermekeket, de azonnal visszaadják a társadalomnak, elhelyezik őket megbizható családok nál, mondván: neveld ugy, mintha a saját gyermeked volna, mi a te szeretetedet ugy sem tudjuk megfizetni, költségeidet azonban megtéritjük. Ma már évenként milliókra megy az állam ily fajta kiadása. De ez a kiadás jó befektetés. Mi földmives emberekre bizzuk a gyerekek gondozását s ezzel a földmives elem értelmi szinvonalát is emeljük. A teleporvosok, a gyermek-bizottságok lelkes hölgy tagjai aztán állandóan ellenőrzik őket: tiszták-e, nevelő apjuk nem iszákos-e s elmondhatjuk, hogy tisztességes, becsületes család az, amelynél állami felügyelet alatt álló gyermek elhelyezést nyer. Egyik főcél, hogy a gyerek 15 éves korán tul is megmaradjon a nevelő családban. A magyar földmives-osztály szivjósága valóban bámulatos, pénz nélkül is tovább tartják sokan a gyereket, visszaadni sem akarják. Telepeket kell tehát létesiteni, a többi a gyermek dolga, megszeretteti az magát

De mi törénik, ha már megállapodott nevelésü gyerekek szorulnak gondozásra, ápolásra? Intézmények kellenek számukra, amelyek felállitása elsősorban a társadalom kötelessége s e nemes feladat a nőkre vár, hogy ismert szivjóságukkal közrehassanak. Kérhet-e valaki nagyobb részvétet, mint a szerencsétlen, elhagyott gyermek, kit a civilizáció bünei teremtenek meg. Az legyen tehát lelkes nőinknek programja: keltsenek szimpáthiát a társadalomban a gyermekmenhelyek iránt, keljenek harcra azzal a balfelfogással és hiedelemmel, hogy ezek a humanus intézmények az erkölcstelenségnek propagálói. A gondozás alatt álló gyermekeknek fele amugy is törvényes.

Miben is kellene tehát ennek az oltalmazásnak megnyilvánulnia? Nem az alamizsnában! Az egész társadalmat mintegy szervezni kell a jótékonyság gyakorlására. A 15-ik éven tul nincs senkije a gyereknek, de ha cselédképző-intézeteket állitanak, van az ily gyerekeknek is otthonuk. Patronazs, cseléd konviktus minden városban költség nélkül létesithető. De 12 éves gyermekeket iparra lehet tanitani s három év mulva már megállhatják helyüket az életben. A legnagyobb sulyt a hölgyek közreműködésére lehet és kell fektetni, mert igaza van az elnöki megnyitónak, a »könyörületesség mindég leleményes!«

A munkaprogramot első sorban abban látná, hogy mennél több telepet létesitsünk s minél több urinőt, derék papot, plebánost, jegyzőt lehessen megnyerni a nemes ügy szolgálatára. A 17 gyermektelep ugyanis nem elég. A másik feladat az emberbaráti jótékony intézeteket a gyermekvédelem kötelékébe bevonni — anyagi áldozat nélkül, csak a szeretet munkája által.

A mi kötelességünk, hogy a sorsüldözött gyermekekeket felemeljük és az élet számára megmentsük!

— A lelkesen, meggyőző erővel előadott beszédet szünni nem akaró tapssal fogadta a közönség. A szónokot többen üdvözölték. Ezután Sztankovánszky János ajánlatára a tisztikart a következőleg alakitották meg: A gyermenhely bizottság elnökei özv. *Simontsits* Béláné, *Kurz* Vilmos. Titkára: *Perczel* Béla. A bizottság tagjai: gróf *Apponyi* Gézáné, *Sass* Istvánné, *Ágoston* Istvánné, *Forster* Zoltánné, *Szévald* Oszkárné, *Hazslinszky* Gézáné, báró *Schell* Józsefné, *Bezerédj* Pálné, dr. *Leopold* Kornélné, *Széchenyi* Alice, *Dőry* Ilona, *Sztankovánszky* Erzsébet, *Simontsits* Elemér, *Forster* Zoltán, *Csapó* Vilmos, dr. *Fent* Ferenc, *Szabó* Károly, dr. *Szentkirályi* Mihály, *Jeszenszky* Andor, *Tihanyi* Domokos, *Bernrieder* János, *Kovács* Seb. Endre, *Biró* József, dr. *Tanárky* Árpád. A gyermekmenhely orvosa dr. *Kramolin* Gyula.

A választás megejtése után dr. Gobby Gyula, a pécsi állami gyermekmenhely igazgató főorvosa, örömének ad kifejezést a felett, hogy a szép lefolyásu ülésen megjelenhetett. Ismerteti a pécsi gyermekmenhely működését. Baranya és Tolnavármegyében ma 2107 gyermek áll gondozás alatt. 17 vidéki telep van, s ebből 9 Tolnavármegyére esik. Telepek vannak többek között itt: *Dombovárott, Dunaföldvárott,* mely Lévai Dezső érdeme, *Pincehelyen. Tolnanémediben, Simontornyán, Bölcskén,* mely Stern Károly körorvos vezetésével a legrégibb telep az országban és *Pakson.* Létesités alatt Faddon, Döbröközön. Tolnavármegye lakossága meleg szeretettel karolja fel az ügyet, a községek vezetői azonban sokszor félreértik a gyermektelep célját.

Elsősorban *Szekszárdon* lenne szükséges ilyen telep, vagy inkább cselédképző, tanonc-otthon. Fel kell tehát ébreszteni a társadalom rokonszenvét a nemes intézmény iránt.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után *Lévay* Dezső dunaföldvári teleporvos nagyhatásu beszedben *Apponyi* Sándorné grófnét, *Apponyi* Géza gróf főispánt és a most megalakult bizottságot üdvözli. Specialiter a magyar gyermekvédelem nemcsak humánus, hanem hazafias cselekedet is. A nemzetiségi kérdésre, a kivándorlásra, az egyke rendszerre utal csak, tehát a gyermekvédelem a magyar faj fenntartásának kérdése.

17 telep közül 9 a mienk, 1692 gyerekkel, vagyis 72 százalékkal. A gyermekvédelemben elért siker oroszlánrésze a pécsi főorvost illeti meg, de joggal állithatjuk, hogy nekünk is van érzékünk a gyermekvédelem iránt, sőt mondhatni, mi vagyunk a védekezésnek az a bizonyos gerince. Nem elég azonban, hogy a szegényebb néposztály ad nevelő szülét, sok helytt bizonyos ellenszenvet is le kell küzdeni, ő maga is sokat hallotta már az erkölcstelenség terjesztésének vádját. Pedig ha egy-egy családban elzüllik egy gyermek, hát ezért a többi a bünös? A házasságon kivül szülöttek száma ma épp akkora, mint azelőtt, de mig régen 78·9 százalék halt meg, ma 28·9 százalék. A különbség emberanyagban 56 ezer!

A magyar társadalmat azonban felülről jövő bizonyos nyomás, erkölcsi presszió tudja csak meggyőzni, inditványozza tehát: kérjük fel főispánunkat, hasson oda, hogy a birók, jegyzők, tanitók, lelkészek, az uri osztály mennél nagyobb számmal sorakozzék a gyermekvédelem zászlója körül.

A lelkes beszéd élénk visszhangot s nagy hatást keltett.

Ezután Perczel Béla felolvasta még a nagykanizsai gyermekvédelmi bizottságnak átiratát, amelyben megalakulását tudatja. Hasonló meleghangu átiratban válaszolnak.

Ezzel a mindvégig emelkedett lefolyásu ülést Apponyi Sándorné grófné — ujból üdvözölvén a megjelenteket — bezárta.

Délután 1 órakor ebéd volt a kaszinóban, hol Simontsits Elemér alispán Apponyi Sándorné grófnéra, Perczel Dezső Ruffy Pálra, Ruffy Pál a főispánra, a főispán a hölgyekre, Gobby Gyula pedig az alispánra mondott sikerült köszöntőt.

II.

Az országos gyermekvédő liga szekszárdi bizottságának ülése.

Az országos gyermekvédő liga helyi bizottsága folyó hó 15-én d. u. 3 órakor gróf Apponyi Géza és dr. Szentkirályi Mihály elnöklete alatt a városháza nagytermében gyülést tartott. A gyülés a hölgy és férfi közönség élénk érdeklődése között folyt le.

Gróf Apponyi Géza meleg hangon üdvö-

Örök élet.

Óh, én hiszek benned, másvilági élet,
Örökkévalóság.
Csak azt nem hiszem, hogy ott tul tövistelen
Nyilnának a rózsák.

Tudom, az üdvösség fényes sugarából
Rám nem hullhat annyi, —
Hogy visszasiró, nagy bánatom homályát
El tudná oszlatni.

Bánatom homályát, örök aggódásom,
Örök rettegésem:
— Mit csinálhatnak most az én bogárkáim,
Az én kis árváim, s árvább feleségem?

SZABOLCSKA MIHÁLY.

Levelek.

Irta: **Závody Elemérné.**

A farkasréti temető egyik félreeső kapuján egy nagyon egyszerü temetési menet kanyarodik be. Egyike azoknak a szegényes temetéseknek, miket még a külvárosi legalsóbbrendü temetkezési vállalatok is csak mintegy suttyomban vállalnak el. Még a két girhes ló is, amely a megfakult, kopott halottas kocsi elé van fogva, szinte sértődötten baktat a megszokott tollbokrétás disz nélkül. A kocsis a bakon lehetőleg közönyös, sőt vidám arcot igyekszik mutatni, nehogy a szembe jövők azt képzeljék, bármily csekély köze van ahhoz a szegény nyomorulthoz, aki még ezt az utolsó utját csak ilyen félve, szinte lopva meri megtenni. A koporsó is csak olyan egyszerü deszkából összetött tákolmány, feketére mázolva. Nincs rajta semmi disz, még csak egy szál virág sem enyhiti e komor szegénységet. Pap nincs, a lélekharang sem szól, tömjénfüst, fáklyaláng, temetési ének, mindezek hiányzanak. Ezek a gazdagok előjogai. Egy ilyen szegény ördög örüljön, hogy egyáltalán a földbe juthat és hogy a sirásó nagy kegyesen egypár megfagyott rögöt lapátol föléje.

Egy halavány, beesett arcu nő képezi a gyászoló közönséget. Arca elnyütt és az élettel való keserves küzdelem nyomait viseli magán. Valami kopott, barnás öltöny fedi vézna alakját. Feje födetlen és sürü, tömött, barna fürteit szabadon lengeti az alkonyi szellő. — Ez a fényes, hullámos barna haj az egyedüli, ami sehogy sincs összhangban a többi szivettépő szegénységgel. Szeszélyesen, mondhatnám kihivóan viselkedik, mintha a csipős, hideg északi szél helyett, lágy, selymes kezek cirógatásához lenne szokva.

Ez a barna haj az, ami felkölti az én kiváncsiságomat is. Megállok és oda támaszkodom a kapuhoz, borongó szivvel nézek az alkony homályában elvesző alakok után.

A szertartásnak hamar vége van. Az asszony komoran áll és merőn néz az előtte tátongó sirgödörbe. Még csak nem is sir. Megvárja, mig az utolsó lapát föld is ráborul a fekete koporsóra, aztán megindul visszafelé. Lassan, ritmikusan lépegetett, könnyed gráciával himbálva a csipőit. Igy szegény munkás asszony, kinek teste eldurvult a nehéz, fárasztó munkában, nem tud járni. Tartása hanyag és mégis előkelő, mozdulatai kecsesek. A sápadt, sovány arc félreismerhetetlen nyomait mutatja az egykori szépségnek. És olyan ismerős.

Már egészen mellettem van, szinte érzem a ruhája lebbenését. Rám néz — és a nagy, gyermekes, dióbarna szemek villanásáról látom, hogy felismert. En is ráismerek.

A szegényes öltöny, a kimerült arca, a veres, duzzadt szemhéjak dacára, egy percig sem kételkedhetem benne, hogy az agyonimádott, dédelgetett, becézgetett Lola áll előttem. Lola, az a bűbájos tündér, akinek még egypár év előtt a lábainál hevert Budapest egész aranyifjusága. Akinek nevéhez könyv és átok, gyönyör és romlás füződött. Akiért őrjöngtünk, akit megvetettünk és akit imádtunk. Régi, szinehagyott, megfakult emlékek egyszerre egész elevenséggel ébrednek fel bennem. Látom a régi, a büszke, a diadalmas Lolát és látom a megtört, a megalázkodó, a könyörgő Lolát, mint a minőnek utoljára láttam azon a viharos éjszakán, mikor megtudta, hogy Dénes Imre elhagyta. — Ez a mi éjféli pillangónk, aki máskülönben ugy váltogatta a barátait, mint más asszony a ruháit, ezt az egy veszteséget sehogy sem birta elviselni. Eltünt, világgá ment, senki sem tudta, hová? Es Dénes Imre minden lelkiismereti furdalás nélkül bomlott tovább az ő szőke grófnéjáért, a kiért minden habozás nélkül áldozta fel mindenét, mignem egy csuf és szomoru váltóhistória őt is örökre számüzte a világ szinpadáról. Egy pillanat alatt, a hogy Lolát nézem, mindez átvillan a fejemen. Látom rajta, hogy ő is erre gondol — halkan, szinte félve kérdi:

— Az ő temetésére jött?

Csak a fejemet rázom.

— Hát nem arra jött? — mondja csalódottan — vagy talán nem is tudja, hogy meghalt?

— Kicsoda? — kérdem és magam is megborzongok e kérdés brutális voltától.

— Dénes Imre — mondja a lány csöndes, meghatott hangon.

— De hiszen ő . . .

— Igen, csakhogy maga ugylátszik elfelejti, hogy annak már hat éve mult és őt

zölte a megjelenteket, örömmel emlékezett meg a mult évek sikereiről s bár őt családi körülményei a gyermek napon messze elszólitják, teljes bizalommal fordul a bizottsághoz, különösen annak női tagjaihoz, remélve, hogy ezen humánus czélt ez idén is a legnagyobb odaadással fogják felkarolni.

Ezek után Rácz József az Országos gyermekvédő Liga helyi megbizottja beszámol az 1908. évi április hó 4-én rendezett gyermeknap bevételeiről és kiadásairól és pedig az összes bevétel volt 1034 korona 14 fillér, kiadás 338 korona 06 fillér, igy a központba felküldetett 700 korona 08 fillér. Az urnákba befolyt összeg, melyet a dr. Szentkirályi Mihály elnök, Dömötör Miklós jegyző és Rácz József bizottsági tag vett számba, összesen 631 korona 69 fillért eredményezett. E szép eredmény hallatára elnöklő gróf Apponyi Géza ismételten meleg hangon hálás köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik a gyermeknap rendezése körül érdemeket szereztek.

A tárgysorozat második pontja a szükebb körü bizottság megalakitása volt. Gróf Apponyi Géza elnök ajánlatára tagjai lettek: Elnök: dr. Szentkirályi Mihály. Titkár: dr. Herman Béla. Jegyző: Rácz József. Bizottsági tagok: özv. Simontsits Béláné, Kovács Dávidné, Tihanyi Domokosné, Ágoston Istvánné, Tekus Jánosné, Szentkirályi Mihályné, Müller Ferencné, Bodnár Istvánné, Káldy Gyuláné, Leopold Kornélné, Bajó Pálné, Spányi Leóné, Hazslinszky Gézáné, Rubinstein Mátyásné, Volf Arnoldné, Beöthy Károlyné, Kiss Károlyné, Stokinger Jánosné, Nikitits Imréné, Debulay Imréné, Holub Jánosné, Wigand Jánosné, Triebler Ilma, Kurz Vilmos, dr. Gyenes József, dr, Kramolin Gyula, dr. Tanárky Árpád, dr. Örffy Gyula, André István, Rácz József.

A tárgysorozat harmadik pontja a gyermeknap megtartására vonatkozó előterjesztés.

Rácz József, a gyermeknap rendezője röviden vázolja a gyermeknap rendezését. A gyermeknap május 1-én és 2-án lesz. Május 1-én reggel a népiskolai tanulóifjuság felvonulást tart zeneszó mellett. A menet az ujvárosból indul a belvárosba; a menethez csatlakozik a belvárosi elemi iskola, a kórháznál a Bezerédj utcai elemi iskola ifjusága s együtt a kaszinói korzóra vonulnak. — Aznap jótékonysági sátorok állittatnak fel, melyekben a hölgyek virágot, süteményt és hüsitő italokat fognak elárusitani. Az urnákat a korzón állitják fel. — Vasárnap az urnák ismét fel lesznek állitva. Délután térzene és több hölgynek, Bodnár István bizottsági tag által szóvá tett inditványához képest a polgárság férfi és leány ifjusága is fel lesz szólitva, hogy azok népies viseletben minél számosabban megjelenjenek. — Szombat este a Szekszárdi Dalárda dr. Szentkirályi elnök kezdeményezésére hangversenyt rendez a nagyvendéglő termében. Az urnák őrzésére és a jótékonysági sátorokban való részvételre a szükebb bizottság hölgyeket fog felkérni.

A gyülés végén dr. Leopold Kornél lelkes szavakkal emelte ki főispánunknak meleg érdeklődését a nemes és hazafias ügy iránt, üdvözölte őt, kérte, hogy a távolból is szeretettel gondoljon az itt végbe menő ünnepségre.

Első segélynyujtás.

Szekszárd, április 13.

Ugy hiszem, hogy a »Közérdek« csak czimében vállalt kötelességét teljesiti, ha jelen soraimat, melyek a közérdeket óhajtják szolgálni, nyilvánosságra hozza.

Husvét hétfőjének éjszakája sem mulhatott el anélkül, hogy a szokásos (sajnos, szomoru) bicskázás meg ne történt volna. Egy kocsist szurt meg valamelyik virtuskodó haragosa.

Nem akarok itt arról elmélkedni, vajjon mennyire csökkentette (avagy egyáltalán csökkentette-e?) a csendőrség a városunkban annyira divatozó bicskázásokat. Ez nem is az én kötelességem. Hanem lehetetlen szó nélkül hagynom azt az eljárást, melynek véletlen tanuja voltam, éppen a fent emlitett éjszakán. A jelenet láttára olyan érzés fogott el, mintha nem is civilizált (?) emberek, hanem valahol Afrikában, vad népek között lettem volna: a földön vérében fekszik egy ember s a koromsötétségben mellette csupán egy csendőrszurony megmegcsillanó fénye világit, körülötte pedig vagy tiz-tizenkét »résztvevő« bámészkodik. De nincs senki, aki közöttük arra gondolna, hogy puszta sajnálkozással nem lehet a patakzó vért megállitani s hogy a tétlen sajnálkozás esetleg egy emberéletet követelhet áldozatul. Sem a csendőr nem nyujtott segélyt, sem a közönség között nem akadt egy »résztvevő lélek« sem, akinek eszébe jutott volna, hogy valahonnan a szomszédból szerzett, akárcsak egy tiszta gyolcsdarabbal, vagy tiszta, még nem használt zsebkendővel, befogja a vérző sebet.

Nem is csoda, hiszen nem ért hozzá senkisem!

És éppen ez a baj! Éppen ezért nagyon üdvös dolog lenne, ha az illetékes körök egy kis társadalmi mozgalmat inditanának meg arra a célra, hogy a laikus emberek is, a nép széles rétegei, tanulják meg az *első segélynyujtás* elemeit! (Különben is ezt megtanulni ma már divat és ezt a divatot követni tán van olyan szép és nemes dolog, mint *ama másikat*!) Hiszen egy vérző sebre gyakorolt ujjnyomás embertársunk életét mentheti meg! Ezt minden embernek tudnia kell, de különösen olyanoknak, kik maguk is kerülhetnek veszélybe, vagy sebesültek közelébe; a munkás szerencsétlenül járt társának nyujthat első segélyt, a csendőrt pedig sokszor hivatása praedestinálja erre. (Különösen nálunk.)

Rendesen a csendőrök az első s tán egyedüli hivatalos egyének, kik az összeszurkált sebesültekkel találkoznak, szükségesnek tartanám tehát, hogy legelsősorban őket képezzék ki az első segélynyujtásra, sőt üdvösnek vélem, hogy minden szolgálatban lévő csendőr a tölténytáskája mellé egy másik kis táskát is kapjon, melyben azonban nem haláltosztó, hanem életmentő »patronok« legyenek, azaz olyan, már előre elkészitett kötszer csomagok, amilyenekkel minden háboruba menő katonát is ellátnak és amelyet csak fel kell tépni s a sebnek minden előzetes piszkálása, babrálása (ami veszélyes!) nélkül, hasznosan s életmentően alkalmazni lehet!

Ennyit csak meg lehet tenni egy ember életéért! . . .

Nem tudom, de talán lesz (?) e felszólalásnak valami haszna! Ha nem, rajtam nem mulik, én megtettem a humanitás diktálta kötelességemet, midőn felhivtam az illetékes körök figyelmét. Rajtuk a sor teljesiteni a kulturát s humanitást szolgáló kötelességet, mindenesetre ugy, amint azt *ők* legüdvösebbnek s legjobbnak találják.

Linhardt Alfréd
szigorló orvos.

A tamási ünnep.

Husvét hétfőjén minden tamási ember első tekintete az égbolt felé fordult, de konstatálhatta, hogy még a legliraibb poéta, az uj kalapnak örvendő süldő lányka sem kivánhatna kifogástalanabb azurkék szint. Az ellenpárt — mert ilyen is volt — nagy káröröммel kopogtatta az aneroidot, amely erősen sülyedt, de hiába, csak éjjelre jött meg az eső, akkor pedig már csak együtt tartotta a közönséget.

Aki nem ismeri a vadaskertet, el sem tudja képzelni, milyen szép miliőben avatták fel *Vas Gereben* tábláját. Az ég Riviéra-kék harangja alatt nagy komolyan álltak a pusztulás-

---

csak három évi fogházra itélte a biróság. Három éve már, hogy kikerült és itt tengődött a fővárosban. — Ezt szinte sikoltva mondta, látszott rajta, hogy a nagy, fájdalmas indulat milyen nehézzé teszi neki a beszédet.

— Hogy én ezt nem tudtam!

— En is sokáig nem tudtam — s a hangja görcsösen megcsuklott — csak vagy másfél évvel ezelőtt találkoztunk egész véletlenül. Akkor még valami irodában napidijaskodott. Pedig már nagyon beteg volt. A rabélet egészen megtörte, aztán pusztitotta is magát, a hogyan csak birta. Az a szép, büszke feje egészen besüppedt a vállai közé. Járni is csak botra támaszkodva birt.

Elhallgatott. Láttam, hogy a könyeivel küzködik. Hallgattam én is és csöndesen, szótlanul mentünk egymás mellett.

— A társadalom, a maguk hires társadalma — mondta keserü megvetéssel a hangjában — csak büntetni tud. Ahhoz már nincs ereje, hogy bocsánatot és helyet nyujtson annak a megtérő bünösnek, aki a büntetését ki is állotta. Ha vétkezünk, de a büntetés elől szabadulni tudunk, minden jól van. Senki sem kéri, vagy veszi számon tőlünk a tetteinket. De ha megbünhődtünk a vétkünkért és megtérve, megtisztulva, megjavulva helyet kérünk az emberek között — ujjal mutat reánk az egész világ. — Ha Dénes Imrét azután a szerencsétlen váltó história után a családja bedugja valami szanatóriumba, ma is Budapest első gavallérja lenne, akinek a pénzét szivesen elnyernék a klubban és meginnák a pezsgőjét a szeparékban. De mert gőgös volt és büszke és vezekelni kivánt a botlásáért és három évig rabkoszton élt — ezért mindenkitől megvetve és elhagyatva a legnagyobb nyomorban, egy rossz szalmazsákon fekve kellett elpusztulnia.

— Nem értem! Hát a családja nem tett érte semmit?

A leány megvetőleg legyintett a kezével.

— Talán tettek volna, de azt várták, hogy ő szóljon, hogy alázkodjék meg előttük, hogy kérjen, hogy könyörögjön.

— Erről ráismerek, persze nem tette?

— Egyszer irt a fivérének valami félévvel ezelőtt. Akkor már nagyon rosszul volt. Magam vittem a levelet a postára. Soha sem jött rá válasz.

— De hiszen ez . . .

— Embertelenség volt ugy-e?

Hát még, ha látta volna, milyen iszonyuan szenvedett. A nélkülözést is csak nehezen birta, de a mit az a szép, nemes lelke szenvedett, azt borzalmas volt nézni. Eleinte engem sem akart megtürni maga mellett, egypárszor majdnem kikergetett, mig a nyomorusága rá nem vitte, hogy nem tud el lenni nélkülem. Lassan mindenünk zálogba vándorolt, csak egy piros bársony etuit szorongatott és rejtegetett mindig féltő gonddal.

Egyszer, mikor már mindenből kikoptunk, elcsentem tőle, gondoltam, hátha valami értéktárgy van benne, a miért majd megint főzhetek neki egypár napig egy kis jó meleg levest. De sajnos, csak levelek voltak benne.

— És mit csinált velök?

— Semmit — azaz, hogy elolvastam őket. Ha fiatalabb vagyok, talán le is másolom. Nagyon szép levelek voltak és nekünk, szegény leányoknak nincs módunkban olyan szép könyveket olvasni, a honnan ilyen gyönyörü gondolatokat lehetne kiirni.

— Miért gondolja, hogy könyvből lett kiirva? — kérdém csodálkozva.

— Mert csak irta és nem érezte is azt, amit irt. Ha egy asszony ugy szeret egy férfit, mint a minő szerelem az ő leveleiből sugárzik ki, az nem riad vissza még áldozatoktól sem, nemhogy ily nyomorultul hagyja elveszni azt, akit szeretett.

— Lássa, most igazságtalan. Az az asszony talán nem is tudta, hogy szegény Imre itt él a közelében, mint hogy én se tudtam.

— De ő tudta. Magam voltam nála! — és dobbantott a lábával.

— Lola — kiáltám rémülten.

— Oh ne féljen. Nem kell megijednie, nem lett belőle botrány. Elhiheti, hogy engem is csak a végső szükség vitt rá. Hiszen kinek lehetett volna nehezebb oda menni alamizsnát könyörögni, mint éppen nekem, akit ő miatta tört össze, ő miatta hagyott el. De azt gondoltam, ha nekem van erőm ehhez a lépéshez, neki is lesz — nos, rettenetesen csalódtam. Eleintén roppant fel volt indulva, később azt mondta, hogy ha elviszem neki a leveleket, busás összeggel honorál. De addig egy krajcárt sem ad. Nem engedi magát zsarolni.

— És maga?

— Csak nem képzeli, hogy elvittem? De nem is lehetett volna, annyira ragaszkodott hozzájuk, folyton azokat olvasgatta és gügyögött hozzájuk édes, forró, szerelmes szavakat és simogatta és csókolta vadul, lázasan. Utolsó kivánsága is az volt, hogy a leveleket tegyem majd mellé a koporsóba. Oh! rettenetes volt azt nézni, rettenetes volt azt hallgatni is!

A Dunapartra értünk. Magam sem tudom, hogy jutottunk oda. Előttünk feküdt az egész gyönyörü város, millió ragyogó gázlángtól megvilágitva.

A nagy, a bünös, a szivtelen Budapest.

— Nem tehetek önért valamit? kérdém önkéntelen tisztelettel tekintve az elzüllött alakra.

Nem felelt, csak a fejét rázta csöndesen, szomoruan és önfeledt áhitattal nézte a rejtelmes, sötét, hivogató fekete vizet. E percben egy elegáns magánfogat robogott el mellettünk, tele fröcskölve ruhánkat, arcunkat sárral. A kocsiban a selyem vánkosokon kényelmesen hátradőlve, egy hóditó szépségü szőke asszony ült. Megelégedetten, boldogan mosolygott ki az ablakon. Látszott rajta, hogy örül a gyémántjai csillogásának.

tól immár megmentett fekete tölgyóriások, tövükben a kanárisárga virággal megrakott somfabokrok körül millió méh zsongott. A pintyőkék csattogtak, a harkály dobolt az erdő mélyén és a halványzöld gyepen pipacspiros szoknyás parasztlánykák szedték a haragoslila ibolyát.

Aztán megindultak a város felől a tarkalibériás fogatok. A vadkert bejáratánál diszbe öltözött erdőőrök fogadták és igazitották utba a közönséget. A kijelölt fa körül csakhamar diszes közönség gyült össze, a sötétruhás férfiak közt hatásosan vegyültek el az élénk szinekbe öltözött hölgyek. A gyönyörü uj tavaszi kalapok valóságos látványosságot képeztek. Messze vidékről megjöttek a meghivottak s minthogy husvét volt és mindenkinek vendége volt, nagyon sok volt az idegen is.

Hogy a népet el ne vonják a délutáni istentiszteletről, az ünnepélyt csak fél négykor kezdték meg. Mikor azután a földmives lakosság tömör falanxban vette körül az uri közönséget, előlépett az első szónok: dr. *Látrányi* Imre. Könnyedén, minden póz nélkül és mégis meleg lelkesedéssel beszélt Vas Gerebenről, oly költői volt a tartalom, a hang, az előadás, hogy szinte természetesnek látszott, mikor szemben a hegyoldalon megszólalt a tárogató, mintha csak visszhangja volna a szavaknak. Utána *Németh* Géza főjegyző Tamási közönsége nevében a hivatalos ember tömör, magvas modorában ismertette a tábla keletkezését, méltatta a tervezők érdemeit (akik között természetesen az eszme megpenditőjének, Reich Oszkár szolgabirónak érdeme a legnagyobb! A szerk.) és a hercegi uradalom gondjaira bizta az emléket. *Miklós* Károly főerdész a vadászember nyilt, keresetlen hangján tartott beszéd kiséretében elvállalta a gondozást.

Miután a Kaposvárról megrendelt fényképész még a folyóiratok számára felvételeket csinált, mindenki a nagyvendéglőbe sietett, ahol, bár az összes helyiségeket berendezték e célra, bizony nem mindenki kapott helyet, de azért, bár szorongva, igen kedélyesen teázott a társaság cigányzene mellett egész 7 óráig.

Kilenc órakor már megint együtt volt a társaság a fenyveserdővé átalakitott báli teremben. Most már aztán senki sem bánta, hogy megjött a rettegett eső, sőt a lányok bizonyos káröröm mel hallgatták reggel felé a csobogását: »Ugy kell nektek mamák, nem lehet hazamenni!«

Az ünnepélyben részt vettek a *legjobb akarattal* összeállitott névsor szerint: Belák Jánosné, Bertics Antalné, Breuer Sámuelné, Damokos Árpádné, Fekete Józsefné (Miklósvár), özv. Gál Jánosné, Havas Béláné (Miklósvár), Heiszler Nándorné (Kecsege), Kacskovich Antalné (Fornád), Karpelesz Sándorné, özvegy Kelemen Lászlóné, dr. Kiss Ernőné, özv. Kiss Jánosné, Koppányné Löwensohn Irma (Budapest), özv. Korenika Miklósné, Kovarcz Józsefné (Felsőireg), Látrányi Jenőné (Megyes), özv. Löwensohn Gáspárné, Madarász Bódogné (Budapest), dr. Mester Józsefné, özv. Molnár Nándorné, Németh Gézáné, Névery Árpádné (Felsőireg), Pasitzky Aurélné, Perczel Józsefné (Adorján), Reich Árpádné (Budapest), Reich Károlyné (Sopron), Reich Oszkárné, Sal Gyuláné, özv. Szakonyi Kristófné, Székely Sándorné, Szévald Móricné, Szévald Oszkárné (Szekszárd), dr. Sterk Józsefné, Strausz Antalné, özv. Tillné Madarász Etelka, Tillmann Istvánné, Vancsa Istvánné, Weisz Béláné. — Breuer Margit, Fekete Erzsi és Margit, Hesz Szeréna, Kacskovich Alice, Kiss Erzsike, Kovarcz Olga, Márta és Ella, Látrányi Irmuska, Molnár Paula, Pasitzky Mimi, Parragh Ilonka, Perczel Margit és Irma, Roder Kamilla, Sikos Margit.

HIREK.

— **Tisztelgés a főispánnál**. A szekszárdi róm. kath. olvasókör mintegy száztagu küldöttsége folyó hó 15-én tisztelgett *Apponyi* Géza gróf főispánnál diszelnökké történt megválasztása alkalmával. A küldötséget dr. *Fent* Ferenc köri elnök betegsége folytán *Szabó* Géza ügyvezető elnök vezette, aki szép beszédben üdvözölte a főispánt s átnyujtotta neki a gróf cimerével ékesitett, remek szép táblába kötött diszelnöki oklevelet. A gróf szivesen fogadta a küldöttséget, a diszelnökséget elfogadta s hosszabb beszédben biztositotta a kör tagjait, hogy a róm. kath. kör iránti érdeklődés az általa megtiszteltetésnek vett választás által még fokozódni fog.

— **A főispán szabadsága**. *Apponyi* Géza gróf, főispán, folyó hó 16-ától hat heti szabadságra ment. Távolléte alatt a főispáni teendőket *Simontsits* Elemér alispán végzi el.

— **Rendjelviselési engedély**. A király megengedte, hogy *felsőeöri Paál* József dombóvári uradalmi főfelügyelő, a pápai Szent Szilveszterrend lovagkeresztjét elfogadhassa és viselhesse.

— **Uj elemi iskolai igazgatók**. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Szilka* Szevér szakadáti, *Szalai* Sándor gindlicsaládi, *Sándor* Lajos hidegkuti tanitókat jelenlegi állomáshelyükön igazgató-tanitókká léptette elő.

— **Községi és körjegyzők Kossuth Ferencnél**. A községi és körjegyzők országos egyesületének mintegy száztagu küldöttsége tisztelgett f. hó 14-én *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszternél *Uszkay* Bálint elnök és *Csizmazia* László másodelnök vezetésével. Uszkay Bálint elnök a községi és körjegyzők hálaját tolmácsolta azért, hogy a községi és körjegyzőknek a vasuti jegykedvezményt megadta. A miniszter válaszában megállapitotta azt, hogy a kedvezményt, amelyet nagyobb nehézségek leküzdésével megadhatott, főképpen abból a felfogásból kiindulva adta meg, hogy a jegyzők széles körben teljesitenek koztisztviselői teendőket. Részéről tehát a vasuti utazás tekintetében is legalább egyénileg olyan helyzetbe kivánta helyezni őket, mint amilyenben a köztisztviselők vannak. Ez a tény jelzi az ő egyéni felfogását a jegyzők igen fontos hivatására vonatkozólag s számitott arra, hogy a jegyzői kar minden körülmények közt a legnagyobb hazafiassággal fog helyt állani, ha a szükség rákerülne, a magyar nemzeti érdekek mellett és hogy a jegyzői karra a magyar kormány biztosan számithat a magyar nemzeti államiság felépitésére irányuló törekvéseiben. A miniszter beszédét hosszas, lelkes éljenzéssel fogadták a küldöttség tagjai. A tisztelgésnél Tolnavármegye jegyzői karát *Klimes* Antal hőgyészi és *Oravszky* László tolnanémedi főjegyzők képviselték.

— **Kinevezések**. A király *Kelemen* László sásdi és *Faddy* János tamási kir. járásbirósági albirót járásbiróvá;

a földmivelésügyi miniszter az állami ménesbirtok és a gödöllői koronauradalom gazdasági tisztviselőinek létszámába *Stockinger* László II. osztályu intézőt a VIII. fizetési osztályba, *Forster* István gazdasági gyakornokot pedig a IX. fizetési osztályba gazdasági segédtisztté;

a kereskedelemügyi miniszter az állami mértékhitelesitő hivatalok személyzeti létszámában állami mértékhitelesitőkké a X. fizetési osztályba Gaál Miklóst a szekszárdi állami mértékhitelesitő hivatalhoz.

A hadügyminiszter *Reichl* Ernő szekszárdi illetőségü hadapród őrmestert az 5-ik ulanus ezrednél hadapródd á nevezte ki.

Apponyi Géza gróf főispán a szekszárdi Ferenc-közkórházban megüresedett alorvosi állásra dr. *Frank* Izidort nevezte ki.

— **Megbizás**. A pénzügyminiszter az uj katászteri munkálatok végrehajtása érdekében, a törvény értelmében szervezendő vármegyei földadóbizottság mellé a Szombathelyen állomásozó VI. sz. m. kir. katászteri helyszinelési felügyelőség kerületébe beosztott Tolnavármegyére nézve *Diffinger* János pénzügyi segédtitkárt és földadónyilvántartási biztost bizta meg az előadói teendőkkel. Ezzel az állással 4000 korona fizetés, 2400 korona utiáltalány és 1000 korona lakpénz jár.

— **Katonaorvosi ösztöndij**. Treer József orvosnövendék özv. Treer Józsefné ürnő fia — a kolozsvári egyetemen elnyerte egyik katonai orvosi ösztöndijat.

— **Nyomdai müvek kiállitása**. A Molnár-féle szekszárdi nyomdai müintézet a Bpesten végbe ment vásár alkalmával országos feltünést keltett pompás készitményeivel. Ezek a fejlett müizlésről tanuskodó nyomdai tárgyak párnapon át Szekszárdon is ki voltak állitva a muzeum két termében. A kiállitás nagyon sokan megszemlélték s most miután a fővárosi lapok a legnagyobb dicsérettel halmozták el az egyre fejlődő és szebbnél-szebb és eredetibb dolgokat produkáló céget, végre-valahára talán idehaza is belátják hogy erős akarattal, de mindenesetre arra való rátermettséggel a vidéken is lehet olyan szép dolgokat produkálni, a melyek előtt kalapot emel bármily világvárosi müizlés is.

— **Utépités**. A kereskedelemügyi miniszter a dunaföldvár—hercegfalvi törv.-hatósági közut kiépitésére 16004 kor. és fill. engedélyezett.

— **A vármegye költségvetése**. A m. kir. belügyminiszter jóváhagyta a vármegye ez idei költségvetését. Mivel azonban sok elmellőzhetetlen kiadást törölt, a költségvetés betartása majdnem illuzórius.

— **Köszönetnyilvánitás**. A szekszárdi épitő- és famunkások folyó hó 12-én sikerült mulatságot rendeztek. Felülfizettek: Belegizsán Milivoj 40 filler, Koncsár Lajos 1 korona 40 filler, Szabó József 40 fillér, Kritz Antal 40 fillér, Körmöcz László 20 fillér, Témer István 1 korona, melyért ez uton mond köszönetet a csoport vezetősége.

— **Eljegyzések**. Kisjeszeni és megyefalvai ifj. Jeszenszky Ferenc földbirtokos eljegyezte kántorjánosi Mándy Sámuel baranyaszentlőrinci földbirtokos leányát, Thyrát.

Kristofek Aladár szekszárdi kir. járásbirósági irnok eljegyezte Csepke Gábor szekszárdi nyug. állatorvos leányát, Irmuskát.

Král János szekszárdi ékszerész eljegyezte Horváth Mariskát.

Balogh Imre szekszárdi borbélymester eljegyezte Mihlihancz Juliskát Budapestről.

Nagy István tolnai takarékpénztári tisztviselő eljegyezte *Bucher* Teruskát Tolnán.

Németh Mihály paksi közs. isk. tanitó, eljegyezte néhai Geyer Ádám paksi róm. kath. kántortanitó leányát, Ellát.

Horváth János eljegyezte Horváth Gizikét Dombóváron.

— **Egyke ankét**. Az egyke rendszer ügyében, május havában Kaposvárott értekezletet terveznek. Széchenyi Aladár gróf, mint a somogyvármegyei egyke bizottság elnöke ezen értekezletre Tolnavármegye közönségét is meghivta. — Simontsits Elemér alispán gondoskodni fog a vármegye képviseltetéséről.

— **Uj járásorvos**. *Apponyi* Géza gróf főispán a *Piringer* József halálával megüresedett tamásii járásorvosi állásra dr. *Freyler* Károly ottani helyettes járásorvost nevezte ki.

— **Utbejárás**. A kereskedelemügyi miniszter a szekszárd—sióagárdi törvényhatósági ut közigazgatási bejárását f. hó 22-ére tűzte ki s vezetésével *Markó* Gusztáv műszaki tanácsost bizta meg.

— **Esküvő**. Berényi Győző mérnök folyó hó 25-én déli 1 órakor tartja esküvőjét Tatán dr. Kellner Zsigmond orvos leányával, Margittal.

Mészáros János, győri járásbirósági irodatiszt, folyó hó 20-án tartja esküvőjét Bataszéken *Schuler* József nyug. tanitó leányával, Teruskával.

— **Névmagyarositások**. *Rothpflug* Jakab, teveli illetőségü, bánrévi lakos családi nevét *Radványi*-ra, — *Koleszár* János, faddi illetőségü, miskolci lakos saját, valamint gyermekei nevét *Kolozsvári*-ra, — kiskoru *Kohn* Lipót, simontornyai illetőségü budapesti lakos, *Korányira*, — *Sepitkó* János zombai lakos »Sebestyén«-re változtatta.

— **Elöljáró választás**. A Klein-D. Adolf lemondása folytán Tolnán megüresedett elöljáró állásra dr. *Döry* Jenő szolgabiró elnöklete alatt f. hó 14-én megtartott választáson *Schlesinger* Ármin ottani lakos választatott meg.

— **Három százalékos óvodai pótadó**. A f. hó 14-én tartott közigazgatási bizottsági ülés Závod községet az ottani menedékház céljaira 3 százalékos óvodai pótadó kivetésére kötelezte.

— **Temetés**. A folyó hó 6-án, Meranban elhunyt Kurr Lenke urhölgy holttestét 10-én érkezett Paksa s ott a családi sirboltban, az intelligens közönség általános részvéte mellett,

vasárnap helyezték el örök nyugalomra. A gyászszertartáson a vidékről, igy Szekszárdról is számosan vettek részt. Ott voit többek között özv. Simonsits Béláné urnő, az elhunyt nővére, továbbá Simonsits Elemér alispán, ki nagynénjét és Kurz Vilmos árvaszéki elnök, ki bátyakatestvérét gyászolja az elhunytban.

— **A szekszárdi uj dalárda első szereplése**. A dr. *Szentkirályi* Mihály polgármester vezetése alatt álló szekszárdi uj dalárda annyire haladt az ének számok betanulásában, hogy május 1-én már a siker reményével szerepelhet. Az ekkor tartandó nagyobb szabásu hangverseny elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség.

— **A gyapju-akció.** Az idei gyapju-akció julius hetedikén kezdődik. Az Országos Gazdasági Egyesület képviseletével az ármegállapitóbizottsághoz *Hainrikffy* Pál országgyülési képviselőt és *Szilágyi* János igazgatót küldötte ki, kormánybiztosként *Rodiczky* Jenő dr. szerepel.

— **Távbeszélő állomás**. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Dombóváron távbeszélő állomást létesitsenek. Az uj vonal közigazgatási bejárása folyó hó 20 án történik meg s ennek vezetésével a miniszter *Katona* Gyula posta- és távirda főmérnököt bizta meg.

— **Halálozás**. Özv. *Moldoványi* Józsefné szül. szentgyörgyvölgyi *Szép* Etelka, néhai *Moldoványi* István közig. birósági biró édesanyja, Bonyhádon életének 76 ik évében elhalt. A boldogultat f. hó 9-én temették el Bonyhádon nagy részvét mellett.

— **Álláselfoglalás**. Kiss Lajos, Alsóvereczkéről áthelyezett járási számvevő Bonyhádon elfoglalta állását.

— **Nyilvános nyugtázás**. A szekszárdi róm. kath. olvasókör házalapja javára adakoztak: Adler N. János 400, Szabó Géza 200, dr. Fent Ferenc, Molnár József, dr. Szászy Endre, dr. Steiner Lajos, N. N., N N., Jasek Sándor 100, Fink Kálmán, dr. Zsigmond Ferenc, dr. Haidekker Béla. Szeifritz István, N. N., Hock István, Hivert Ignác, Orbán Imre 50, Rácz József 40, Várkonyi Iván 30, Janosits Károly, Nagy György, Forster Zoltán, Zsigmond Dezső, dr. Szonnevend Frigyes, Uj János, Nikitits Imre, Takács József, Frey János Takler, Barta István, Pósta György, N. N., Neiner József 20, Nagy Ignác, Horváth Szabó József, Székely József, Koszoru András, Keresztes János, Szőke Sándor, id. Sági Gyögy, Vilhelm Ede, Kiss János, Steiner József Markvart, Szulimán György, Roth Sándor, Gauzer Ádám, Pozsgai János, Lengyel Vince, Falusy József, Nagy István Dorogi, Czurmics Mihály, Tekus Vilmos, Stoll Lajos, Farkas János Cselenkó, Furuglyás József, Takler Vencel, Fent László, dr. Mayer Gyula, Ács Vend l, Nyitray Lajos, Hayt Gábor, Pozsgay József, Körmendy Károly 10—10 K. A fent jelzett nemes célra szives adományokat alázattal kér, hálás köszönettel fogad és nyilvánosan nyugtáz hazafias üdvözlettel: *Szabó Géza* áll. főgimn. hittanár, a kath. kör ügyvezető elnöke.

— **Uj távirdaállomás Némediben**. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi m. kir. miniszter 81825/998. számu leiratával Tolnanémedi községben a község által kért távirda felállitását engedélyezte. Az e tárgyban hozott képviselőtestületi határozatot a törvényhatóság legutóbbi közgyülése jóváhagyta és az erre vonatkozó iratok felterjesztettek a pécsi m. kir. posta- és távirdaigazgatósághoz. A községre nézve igen kedvező feltételekkel megadott ezen kérelem kivitele a kerület fáradhatatlanul tevékeny képviselőjének, Rátkay Lászlónak érdeme, aki ezuttal és ebben is szeretett községének: Tolnanémedinek előbbre vitelét teljes szivvel és lélekkel munkálta. Igazán sokat tett már e községért, ahol kiváló szeretet és ragaszkodás környezi mindenkoron.

— **Lóosztályozás**. Szekszárdon a katonai szolgálatra alkalmas lovak osztályozását folyó hó 14-én és 15-én tartották meg. A bizottság elnöke dr. *Szentkirályi* Mihály polgármester volt, bizalmiférfiakként *Nagy* György és *Uj* János vettek részt. Az osztályozást *Csepke* Gábor nyug. állatorvos közreműködésével *Pfanml* Jenő budapesti tüzérhadnagy végezte.

— **Gyám iskolába nem járó gyermekek mellé** Léhmann Anna, Léhmann Mária és Horváth János tolnai lakosok, mindennapi tanköteles gyermekek, maig sem járnak iskolába. Ezért a közig. bizottság felhivta az árvaszéket, hogy részükre az 1868. évi XXXVIII. t. c 4. § a értelmében gyám kirendelése iránt intézkedjék.

— **Tantermek bérlése.** *Bátaszék* község 6 évre, évi 400 koronáért az izr. hitközségtől vett bérbe 2 tantermet. Ezt a szerződést a közigazgatasi bizottság jóváhagyta.

— **Lemondás**. A szekszárdi általános ipartestület előljárósága, azon sértő gyanusitás miatt, mellyel az előljáróság eljárását a hétfői közgyülésen szóvá tették, megbizásáról lemondott. A lemondott előljáróság helyét a f. hó 25-én d. u. 2 órakor a városházán tartandó közgyülésen töltik be.

— **Egy elsikkasztott verssor**. Lapunk mult heti számában Sántha Károly jeles poétánktól hangulatos, szép verset közöltünk, mely vasárnap megjelent az Uj Időkben is. — A szedés között azonban a következő verssor elsikkadt:

»Kössétek már a koszorut arák.«

és csak az

»Örömkönnyel öntözzétek anyák!«

lett kiszedve. — Sietünk helyreigazitani a sajnálatos tévedést!

— **Uj gazdasági ismétlő iskola**. A közigazgatási bizottság a kurdi gazdasági ismétlő iskolának a főszolgabiró közbejöttével való felállitását elrendelte.

— **Jóváhagyott épitési szerződés** A közigazgatási bizottság a szekszárdi polgári leány iskola és polgári fiuiskola tornatermeinek épitési szerződését jóváhagyta.

— **Uj versenytárgyalás elrendelése.** A közigazgatási bizottság a gyulaji róm. kath. iskola épitését nem hagyta jóvá és a községet uj irásbeli versenytárgyalás tartására kötelezte.

— **Működevelői előadás**. A szekszárdi áll. s. községi polgári fiuiskola ifjusága feledhetetlen emlékü igazgatójának. Krammer Jánosnak siremléke javára 1909 április hó 24-én a »Szekszárd Szálló« nagytermében működevelő előadást tart, mely alkalommal szinre kerül a »Kicsapott diákok« cimü vigjáték. Helyárak: I. hely 1 kor. 40 fill., II. hely 1 kor., állóhely 80 fill., diákjegy 40 fillér. Az énekszámokat szivességből Krammer Zsófika k. a. tanitotta be. Az előadás kezdete este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Mikula Dezső polgári iskolai tanárnál.

— **Vásár engedélyezés** *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter Nagymányok községnek szerdán tartandó hetivásár tartására — állatfelhajtás nélkül — az engedélyt megadta.

— **Vörös kakas** Őcsényben folyó hó 11-én leégett *Magyar* András és *Poroszlai* János ottani lakosok szállásán nagyobb mennyiségü széna, szalma és tengeriszár. A gyorsan kivonult tüzoltóság a tüzet helyhez kötötte, mielőtt az az épületekre is átterjedt volna. A kár igy is közel 1000 korona.

— **Egy hires cimbalmos halála**. Nagyszokolyban meghalt *Németh* Kálmán, várpalotai születésü, 32 éves cigányzenész, aki valóságos cimbalom-művész volt. Impozáns temetését Berki Lajos, felsőiregi temetkezési vállalkozó rendezte, díszes gyászkocsijának felhasználásával. A végtisztességen Németh Ferkó, tabi cigányprimás jól szervezett zenekara — melynek az elhunyt valamikor tagja volt — ugy a gyászháznál, mint a kikisérésnél és sirbatételnél, szebbnél-szebb gyászdalokat huzott. — Németh Kálmán Farkas Vince budapesti bandájából 4 évvel ezelőtt a Németországban tartózkodó Kapcsándi Jóska magyarországi cigányprimás bandájába lépett be s bejárta Németország nagyobb városait. Később, a szintén külföldön levő Csülkös Pali hires bandájához szerződött s legutóbb is annál működött Nizzában és Párisban. Odakint tüdővészbe esett, tudta jól, hogy nem sokáig él, Magyarországon akart meghalni; a mult év nyarán hazajött s Nagyszokolyban telepedett le, hova rokoni kötelék fűzte. Külföldi keresetéből szerzett saját házában élte utolsó napjait. Hazajövetele után csak annyiban működött, hogy néha-néha a nagyszokolyi urhölgyeket mulattatta elragadtató cimbalom-játékával, hálásak is voltak a kellemes órákért, ők is elkisérték végpihenésére. Fiatal özvegye és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **A borozás vége** *Gundrum* Béla mözsi sütő f. hó 8 án Emmamajorba ment süteménynyel s ott betért Puskás Józsefhez borozni. Ott Szabó Mátyás, ennek József és János nevű fiaival és Horváth József nevü vejével borozgatott, majd az istállóban lefeküdt. Mikor 9 én reggel felébredt, tapasztalta, hogy süteményét, borát és 15 korona pénzét ellopták. Horváth, Szabó Mátyás és János a lopást részben beismerték, miért a járásbiróságnak feljelentettek.

— **A pécsi—bátaszéki vasut**. A képviselőház f. hó 15-iki ülésében került a parlament elé a pécs—bátaszéki vasut épitkezésre vonatkozó törvényjavaslat. A közgazdasági érdekeket szolgáló 66 kilométer hosszuságu vasut megépitését *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter a Dunántul ipari, kereskedelmi s gazdasági életének fejlesztése céljából közel két éve helyezte kilátásba. A kereskedelmi kormány a Dunántul közgazdasági érdekeinek valóban nagy szolgálatot tett, amikor e vasut épitést lehetővé tette. mert ezáltal az ipari, a kereskedelmi s a gazdasági fejlődésnek egy ujabb alapját rakta le. Most már bizonyos, hogy a vasut épitését nemsokára teljes erővel megkezdik, miáltal sok dolgos kéz jut munkához.

— **Dunaföldvári hirek.** Dunaföldvár község piacterének, a községháza előtti *Erzsébet-térnek kikövezését* a községi képviselőtestület elhatározta, s az ajánlatok beszerzésével, illetve a pályázat kiirásával az előljáróságot megbizta. Csak a községen átvonuló budapest—eszéki állami rozoga ut késlelteti a város fejlődését mutató belváros legszebb terének kikövezését, mert az évek óta huzódó kérelmek dacára sem hozzák jókarba. — Dunaföldvár község Duna-partkerülete, az *Erzsébet-sétatérnek befásitása és kikövezése* iránti előkészületi munkálatok nemsokára befejezést nyernek. Ennek keresztülvitelével a képviselőtestület szintén az előljáróságot hatalmazta fel. F. hó 13-án délután Dunaföldváron *nagy tüz* pusztitott s a nagy szélben az oltási munkálatok a legnagyobb erőmegfeszitéssel sikerültek. Skuta Imre, Horváth József és Muharos Péter háza teljesen leégett. A kár 4—5000 K-ra rug. *A dunaföldvári polgári fiuiskola vagy algimnázium ügye* teljesen elaludt. Nem csoda, hisz oda tönn a község kulturális haladását a felajánlott nagy áldozatok után is semmibe sem veszik! — *A dunaföldvári Gyermekvédő Egyesület* megalakitását rövid időn belül követi az *Általános Nőegylet* megalakulása, mindkettő hatalmas táborban szolgálván a hazaszeretetet és a humanizmust. Előbbinek dr. Lévai Dezső az uttörője, utóbbié Niefergall Nándor községi főjegyző.

— **Halálos végü szurkálások**. Szekszárdon a husvéti ünnepek alatt két bicskázás történt s mind kettőnek az áldozata a halállal vivódik. Husvét vasárnapján *Fuksz* János 17 éves szekszárdi legény társaival nézegette a főgimnázium mellett felállitott hintákat, miközben oda ment hozzá *Ágoston* Gáspár, szintén szekszárdi legény, átkarolta a nyakát és késével hátul Fuksz nyakába szurt. A kés a gerincagyat érte, minek folytán Fuksz jobb lába megbénult s igy, ha életben marad is, egész életében nyomorék lesz.

A másik szurkálás husvét hétfőn este történt a sétakert mellett, amikor *Német* Mátyás János, *Mezei* János 25 éves legényt szurta meg. A szurás Mezeit bal oldalán érte, a bordák között behatolt kés átszurta a tödőt s igy a szekszárdi Ferenc-közkórházban ápolt sérült felépüléséhez nincs remény.

— **Gyujtogatási kisérlet**. *Mecseki* János őcsényi lakos háza végébe az eresz alá eddig ismeretlen tettes egy csomó kócot tett, melyben egy tasak kénes gyujtó volt elhelyezve. A gyujtó feje le volt égve, a kóc megpörkölődve, de a tető szerencsére nem fogott tüzet. A csendőrség nyomozza a tettest.

— **Betöréses lopás.** Tolnán csütörtökön betörők jártak özv. *Eizenbarth* Gyuláné lakásán s onnét nagyobb értékü ékszert, ezüst nemüt és ágynemüt loptak el. A betörők először a házban lakó, *Szily* János vaskereskedőnél akartak behatolni; az ajtó alá ástak, azonban az ott, a betörés megakadályozására lerakott padlók miatt ez nem sikerült. Ekkor az ablak betörése után hatoltak be az épen Szekszárdon tartózkodó Eizenbarthné lakásába, A csendőrök a tettesek után meginditotta a nyomozást.

— **Gyilkosság**. Husvét első napján délután *Sebestyén* József, K. *Tóth* István ez *Farkas* György döbröközi szőlőhegyi legények betértek *Dékán* János szőlőhegyi korcsmájába borozni. Borozás közben összevesztek s Farkas György K. Tétk Istvánt vállán oly sulyosan megszurta, hogy 2 óra mulva meghalt. A verekedésben Sebestyén József és Farkas György is 20 nap alatt gyógyuló, kés szurástól eredő, testi sértést szenvedtek. Farkas Györgyöt a csendőrség elfogta s a tamási kir. jbiróságkoz bekisérte.

— **Pincebetörés**. Nagyszokolyban ugy látszik, napirenden lesznek a pincebetörések, a melyek mindinkább indokolják a községnek a vármegyénél vitát keltett, most már a miniszteri elintézést váró azt a kérelmét, hogy hegyőreik hosszu lőfegyverrel láttassanak el. — Mult szá-

munkban már megemlékeztünk egy betörésről, s most ujabban jelentik lapunknak, hogy nagypéntek este Viszló Györke István szőlőhegyi borpincéjét törték fel, borait megdézsmálták, pince ajtait tönkre tették. — Itt is hagytak bünjelt, de nem kutyát, hanem egy szőlőültető furót és egy vermelőt. A felsőiregi csendőrség, Lénárt József rendőr segédkezésével, a nyomozást már megejtette, de a tetteseket még nem sikerült kézre keriteni.

— **Tűz**. Nagyszokolyban husvét második ünnepén éjjel fél 12 órakor kigyuladt és a benne levő takarmánynyal porrá égett Somogyi Gulyás István pajtája. Szerencse, hogy a tüzet a később dühöngött szél feltámadása előtt lokalizálni tudták, mert egyébként nagy veszély lett volna. A tüz gyujtogatásból eredt, a tettes smeretlen,

— **Rendőri hirek.** Strasser Mihály hangos-pusztai lakos kárára 3 sonkát és 3 oldalast, Prónyi József ugyanotani lakos kárára 2 sonkát, 1 tábla szalonnát, 1 zsák lisztet, fél mm. tengerit és több ruhanemüt ismeretlen tettesek elloptak. A csendőrség a lisztet és tengerit egy a szántóföldön levő szalmakunyhóban meglelte, az élelmi cikkeket és ruhát azonban a tettesek magukkal vitték. A nyomozás folyik. — Horváth József faddi lakos már 8 év óta vadházasságban élt Szücs Judittal. Mult hó 23-án azonban összepereltek s Horváth Szücs Juditot elüzte, mire ez megtudva, hogy Horváth 26-án hazulról eltávozott, ennek lakására ment s mintegy 75 kor. értékü ingóságot ellopott. — Horváth József, Schmidt Lajos bátaszéki lakos kocsisa Omacht János ottani birónak, Graf József kereskedőnek és Srott János asztalosnak ablakait beverte, majd a Kossuth-utcán levő Flórián-szobor lámpáját verte le és törte össze. A csendőrség letartóztatta és átadta a szekszárdi kir. járásbiróságnak. — Fink János és Fink Antal tolnai legények özv. Fusz Annát megverték, Müller Józsefet pedig megszurkálták. — Kern Lőrinc és Mihály, Bátaszékhez tartozó Kövesd pusztai lakosok behatoltak özv. Preinich Jánosné házába s ott őt és Teréz nevü leányát kézzel és bottal megverték. — Császár János decsi gazda forgópisztolyát még az ősszel ellopták. A csendőrség a tettest most ifj. Zsigmond László ottani kőmüves segéd személyében kinyomozta. — Schmidt Kocsárd tolnai lakos Schmetzer József ottani halkereskedő jégverméből két drb 12 K értékü szép süllőt ellopott. — Frank József szegedi illetőségü napszámos Mayer Ignác bátaszéki vendéglős kárára 52 korona értékü ruhanemüt és pénzt elsikkasztott és megszökött.

Fogorvos

Kovács J.

vásártér-utcai műtermében **hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak** (hidmunka) készittetnek. **Fogtömés, foghuzás** és **fogtisztitás** a legjobb módszer szerint eszközöltetik. — **Szegényeknek** rendel d. e. 8—9 ig és d. u. 1—2-ig.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

Közgyülés. A szekszárdi r. k. olvasókör dr. *Fent* Ferenc szentszéki tanácsos, plebános elnöklete alatt f. hó 12-én rendkivüli közgyülést tartott, melyen a tagok, különösen a diszelnök választásra való tekintettel, nagy számmal jelentek meg. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után *Szabó* Géza ügyvezető elnök emelkedett szavakkal ajánlja *Apponyi* Géza grófnak, a vármegye főispánjának, a mély vallásosságáról ismert és a kör iránt mindig meleg érdeklődést tanusitott főurnak diszelnökké való megválasztását. A közgyülés az inditvány elfogadásával *Apponyi* Géza grófot egyhangulag és nagy lelkesedéssel diszelnökké megválasztja s erről a nemes grófot a diszelnöki oklevél átadásával küldöttségileg értesiteni határozza. A tárgysorozat 3. pontja a Hirling-ház megvétele tárgyában *Janosits* Károly főjegyző inditványa volt, melyet azonban, minthogy a ház időközben elkelt, inditványozó tárgytalannak kért tekinteni. *Szabó* Géza e tárgynál, arra való tekintettel, hogy a kör helyisége felette szük s a helyiségek mielőbb szaporitandók lesznek, házalap létesitését javasolja, amely gyüjtés utján volna előteremtendő. Ő a gyüjtést már megkezdte s 3000 koronát meghaladó összeget már gyüjtött is. A közgyülés a javaslatot *Adler* N. János, *Boda* Vilmos és dr. *Zsigmond* Ferenc hozzászólása után lelkesedéssel elfogadta. A kör 2 terme, minthogy más helyiség nincs, 800 tag mellett tényleg nem megfelelő helyiség s igy el lehet mondani, ez a legnépesebb egylet van a legrosszabban elhelyezve, tagjai a legkevesebb kényelmet élvezhetik társaskörükben. Ezen a tarthatatlan állapoton segiteni kell. Ezt célozta Janosits Károly visszavont inditványa s ezt szolgálja Szabó Géza javaslata is. Hisszük, hogy a kör tagjai nem fognak némi áldozattól visszariadni s akkor a kör rövid idő alatt megfelelő elhelyezést fog nyerhetni. A gyüjtés eredménye a gyülésen szerzett összeggel 4330 K volt. *Komjáthy* Sándor eltávozott választmányi tagnak a kör érdekében kifejtett tevékenységéért a közgyülés köszönetét fejezte ki s helyébe *Adler* N. Jánost választmányi tagul megválasztotta. Rendezőül *Róth* Sándor választatott meg.

Ipartestületi közgyülés. A szekszárdi általános ipartestület folyó hó 12-én André István elnöklete alatt a városházán közgyülést tartott, melynek egyetlen tárgya a házvétel volt. Az ipartestület vezetősége részéről dr. Zsigmond Ferenc iparhatósági biztos ismertette a kérdést, amely szerint a Szigeth-féle ház megvásárlása terveztetett. A megvétel és átalakitás kérdésében Uglár János épitész tájékoztatta a közgyülést. A közgyülés Becsky János és Bóday Gusztáv ellenző felszólalása után a házvételre irányuló javaslatot elvetette. A közgyülésnek alkalmasint a biróságnál lesz folytatása, mert Becsky János az előljáróságnak a közvagyon kezelését illető eljárását olyan szavakkal birálta, amelyeket az előljáróság magára sértőnek talál.

Közgyülés. A szekszárd-bátai ármentesitő és belvizszabályozó társulat folyó hó 22 ik napján d. e. 10 órakor a szekszárdi takarékpénztár nagytermében tartja dr. *Beöthy* Károly elnöklete alatt évi rendes közgyülését a következő tárgysorozattal: 1. Jegyzőkönyv hitelesitésére 2 tag kiküldése. 2. Társulati igazgató főmérnök évi jelentése a társulat igazgatási és pénzügyi helyzetének állásáról, a mult évben eszközölt munkálatokról s ennek kapcsán az 1908. évi költségelőirányzattól eltérőleg felmerült tulköltekezési, illetve megtakaritási összegek bejelentése, ugy a még hátralévő épitkezések befejezéséhez szükséges 60,000 koronának kölcsön utján való fedezésére vonatkozó választmányi javaslat előterjesztése. 3. Az 1908. évi pénztári és leltári számadások felülvizsgálatáról 20—908. sz. a. hozott választmányi javaslat előterjesztése. 4. Társulati pénztárnok jelentése a pénztár állásról.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Uj igazgató. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Szalai Sándor gindlicsaládi áll. el. iskolai tanitót a népnevelés terén szerzett érdemeinek elismeréseül mostani állomáshelyén igazgató tanitóvá léptette elő és részére 200 korona fizetés természetével biró személyi pótlékot utalványozott ki.

Államsegélyek. A szálkai községi nyári menedékház 1909. évi szükségleteire 90 korona államsegély utalványoztatott. — Bartók János sióagárdi rk. tanitó fizetésének kiegészitésére 1907. julius 1-től visszamenőleg évi 400 korona államsegély utalványoztatott ki. — A dunaföldvári iparostanonc-iskolának az 1908—1909. tanévre az országos tanonciskolai alapból 1000 korona államsegély engedélyeztetett. — A bonyhádi iparos tanonciskolának az 1908—1909. tanévre az országos tanonciskolai alapból 900 korona államsegély utalványoztatott.

Nyugdijazások. Czay György tabódi, Simrák László bátai rk. tanitók nyugdijaztatásukért folyamodtak.

Inas jutalmazása és Otthon szervezése. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter leirt Tolnavármegye kir. tanfelügyelőjéhez, hogy hivja fel a szekszárdi iparos-tanonciskola tantestületét, miszerint egy jó és szorgalmas, felszabaduláshoz közel lévő iparos-tanonciskolai tanulót hozzon neki javaslatba s részére 100 korona jutalmat fog kiutalványozni; továbbá, hogy az iparos-tanonciskolai Otthont 1909. szeptember 1-ére állitsa fel és a vezető tanitó részére 200 korona tiszteletdijat fog kiutalványozni.

Helyreigazitás. Lapunk 15. számában uj állások cimen közölt hirünkbe Bátaszék helyett Paks jutott be, pedig Bátaszéken lesz 2 uj tanitónői állomás és pedig a XIII. és XIV.

Helyettesités. A tamási izr. iskolaszék, miután Kertész Karolin tanitónője beteg, helyettesül Boross Samu okl. tanitót alkalmazta.

Gyüjtés. Németh Zsigmond nagydorogi községi igazgató a tüdőbetegek részére 11 korona 72 fillért, Várkonyi János őcsényi szőlőhegyi községi tanitó 1 korona 13 fillért gyüjtött.

Szabadságolás. Máté József bátaszéki községi iskolai igazgató betegsége miatt szabadságoltatott.

Uj állás. Az udvarii rk. tanitói állomás üresedésbe jött.

PÉNZINTÉZETEK.

Rovatvezető: Schneider János.

A bátaszéki ker. takarékpénztár uj részvénykibocsátása.

A baja—bátaszéki áthidalás folytán remélt nagyobb gazdasági fellendülés élénk közgazdasági tevékenységre sarkalja a szebb jövőben hivő és bizó embereket. A levegőtől is megfosztott Ba a most kezd lélegzeni. Gyárak alapitásán buzog, kir. törvényszékért s minden elérhető jóért deputál s a Duna ezen a partján is észlelhető némi kis mozgolódás, amely azonban nem a boldogulás eszközeinek, a pénznek ipari gazdasági vállalkozások utján való, hogy ugy mondjuk csinálásán, mint inkább az összegyülemlő pénzt elvezető csatornáknak nyitásán, kiszélesitésén, vagyis uj pénzintézetek létesitésén, a régiek uj alapra fektetésén fáradozik.

Megemlékeztünk nemrég egy bátaszéki uj pénzintézet alakitásáról s most az ott már régebben működő bátaszéki kerületi takarékpénztár részvény kibocsátási tervéről számolunk be.

A Bátaszéki kerületi takarékpénztár vezetősége a Szegzárdi takarékpénztárral folytatott előzetes tanácskozás folytán elhatározta, hogy 1000 drb uj részvény kibocsátásával részvényeinek számát 2000-re emeli. Az erre vonatkozó tanácskozást e hó 13-án tartották Bátaszéken. A Szegzárdi Takarékpénztárt Őrffy Lajos vezérigazgató és Leicht Lajos igazgató képviselte A bátaszéki takarékpénztár részéről jelen voltak: Rüll Nándor elnök, Bauer Antal és Mátyás, Hóman József, Mayer Gusztáv és Péter, Schvarcz Mátyás, Tafner János igazgatósági tagok, továbbá Návay Emil felügyelőbizottsági elnök, Herbek János és Mayer János felügyelő-bizottsági tagok, dr. Mayer Gyula szekszárdi ügyvéd, a takarékpénztár ügyésze. A tanácskozás eredményeként kimondották, hogy 1000 uj részvényt bocsátanak ki, amelyből 500 darabot a Szegzárdi Takarékpénztár 134 korona belérték árban tart meg. A jelenlegi igazgatóság egyelőre állásában marad, később azonban a Szegzárdi Takarékpénztár is képviseletet nyer az intézet vezetésében. Tekintve, hogy f. hó 1. óta az intézet adminisztrálásában is több üdvös intézkedést honositott meg, igy behozta a naponként való hivataloskodást, a váltók naponként való lejárását stb., de tekintve különösen azt, hogy egy olyan régi, kipróbált intézettel, mint a Szegzárdi Takarékpénztár, lépett anyagi contactusba, az uj részvénykibocsátás igen fényes eredménynyel kecsegtet s az a Bátaszéki Kerületi Takarékpénztár határozott megerősitését jelenti.

A részvénykibocsátást kimondó közgyülést már a legközelebbi időben megtartják.

NYILT-TÉR.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

24462/VII.—3. szám.

Másolat.

A bizottságnak 1907. évi okt. hó 14-én tartott ülésén 8240/906. sz. a. hozott és a m. é. március 14 én, 14686/908 sz. a kiadott rendeletemmel elrendelt kiegészitéssel, a m. é. julius 6-án 2205. ex. 908 sz. a. kelt jelentésével felterjesztett azt a másodfoku itéletét, melylyel a IX. ker. előljáró 29393/906. sz. elsőfoku itéletét helybenhagyja Pick Lajos, volt tejszállitó, jelenleg vendéglős, simontornyai lakost vizzel hamisitott tejnek forgalomba hozatala által elkövé-

E rovat alatt közöltekért nem vál[illegible] felelősséget a szerk.

tett kihágásért az 1895. évi XLVI. tc. 3. §-ának c, pontja alapján, behajthatlanság esetén 15 napi elzárással helyettesitendő 300 K. pénzbüntetésre itélte, a felmerült 16 K. vegyvizsgálati dij megtéritésére kötelezte, marasztalt félnek felebbezése folytán felülbirálat alá vettem és figyelembe véve azt, hogy a bizottságnak fent idezett jelentése szerint az 1906. évi november hó 16. és 1907. évi okt. hó 17. közötti időben marasztalt elleni hatósági intézkedés történt, az itéletet megváltoztatom és marasztaltat azért, mert Szántó Adolf, budapesti tejkereskedőnek vizzel hamisitott tejet szállitott, az 1895. évi XLVI. tc. 3. §. c. pontja alapján, behajthatatlanság esetén 5 (öt) napi elzárással helyettesitendő 100 (egyszáz) korona pénzbüntetésre itélem, a felmerült 16 korona vegyvizsgálati dij megtéritésére kötelezem és elrendelem, hogy ez az itélet a marasztalt jelenlegi lakhelye szerint illetékes elsőfoku hatóság által meghatározandó lapban, marasztalt költségén egy izben közzétetessék. Indokok: Pick Lajos marasztalandó volt, mert a hamisitott tej forgalomba hozatala az ő neve alatt történt s a tej minőségéért ő volt felelős, ami a Szántó Adolffal 1902. évi november 25-én kötött szerződés azon pontjából is kitünik, mely szerint a tej hamisitott volta esetén ő köteles kártéritést fizetni és az iratokból megállapitást nyert az, hogy marasztalt közvetlenül is befolyt a tejszállitás intézésébe, köteles lett volna tehát gondoskodni arról, hogy a tej hamisitatlan legyen. Pick Lajos azonban a kellő gondosságot elmulasztotta, amennyiben Marosi Jánost nem ellenőrizte és háromféle plombot, ezek között pecsétviaszkot is használt, ami a hamisitást megkönnyitette, mivel pedig a fogyasztókra és vevőkre nézve egyformán káros ugy a szándékosan, valamint a gondatlanság folytán elkövetett hamisitás, a gondatlanság folytán elkövetett kihágás jogalapot szolgáltat a marasztalásra. Ezzel szemben a büntetés kiszabásánál a gondatlanság enyébb elbirálást igényelvén, figyelembe véve azt, hogy marasztalt a kideritett tényállás szerint hamisitott tej szállitására Marosi Jánosnak, aki a vörös pecsétviaszkkal szállitott tejeket pecsételte volt, utasitást nem adott, a másodfokon megállapitott büntetés enyhitendő volt. A közhirrététel alkalmazásától mindazonáltal nem lehetett eltekinteni, mert marasztalt a 41585/904. sz. itteni itélettel már büntetve volt, s a törvény 7. § a ily esetben a közhirrétételt elrendeli. Idézett jelentése mellékleteit megfelelő eljárás végett visszaküldöm.

Budapest, 1909. január 28-án.

A miniszter helyett:

Olvashatlan névaláirás s. k.
államtitkár.

Budapest székesfőváros közigazgatási bizottságának

Budapest.

A 8849/909. IX. K. e. szhoz. hivatalos használatra jelen hivatalos másolat hiteléül.

Éder,
irodavezető.

Felhivás!

Minden nő, aki csak némileg ad arca üdeségére, nem mulaszthatja el még a tavasz beállta előtt a

Csak olyan készitményt fogadjunk el, amelynek csomagolásán e kép látható.

Valeria crémet és szappant

használni, mert csak ez az egyedüli, amely megakadályozza a szeplők, májfoltok és mittesserek és egyéb arctisztátlanságok beálltát.

A crém ára 1 korona, szappan 70 fillér.
Vidékre is készséggel szállit utánvét mellett

„Garay" Drogéria Szekszárd, Széchenyi-utca, (dr. Hangel-féle ház.)

KÖZGAZDASÁG.

Évi jelentés. *Tóth* Károly, a szekszárd—bátai ármentesitő és belvizszabályozó társulat kitünő igazgató főmérnöke közreadta az 1908. évi működésről szóló jelentését. A nagy körültekintéssel és gonddal készitett jelentés az elején az uj adóreformmal s ezzel kapcsolatosan a vizi társulatokat érintő ujitásokkal foglalkozik. Közvetlenül és első sorban az adóvisszatérités kérdése érinti a vizitársulatokat, melyek Budapesten a mult évi december hó 19-én közös értekezletet tartottak, melyen mind a 26 dunai társulat képviselve volt, s ez alkalommal csatlakoztak a tiszai társulatok központi bizottságának ez ügyben kifejtett akciójához, melynek eredményéül a pénzügyminiszter azon kijelentését nyerték, hogy a törvényjavaslat ide vonatkozó 31. §-ának oly módositásába fogja beleegyezését adni, mely a szerzett jogokat biztositja és az eddig élvezett adóvisszatéritési összegeket továbbra is érintetlenül meghagyja. Az értekezlet eredménye az erők összpontositása szükségességének felismerése is, részben a közös érdekek együttes megvédése, részben egyöntetü kezelés biztositása céljából. E célból a megjelent dunai társulati igazgatók egyhangu határozattal az alapszabályszerinti társulást határozták el. Az alapszabályok kidolgozása folyamatba vétetett és azok a miniszteri jóváhagyás előtt az egyes társulatok közgyülései elé fognak elfogadás végett terjesztetni. Konstatálja a jelentés, hogy igen fontos közgazdasági kérdést mozgatott meg a társulat, midőn a *Balatont a Dunával összekötő hajózó utnak* mielőbbi kiépitését kérelmezte a földmivelésügyi miniszteriumhoz intézett felterjesztéssel. Nemcsak helyi, de országos érdeket is istápolt azáltal, hogy a balaton—dunai országos érdékü hajózó csatornával kapcsolatosan a sárvizi hajóutnak az élő Dunáig leendő szabaddá tételét — egyuttal Szekszárd városában egy hajórakodó állomásnak létesitését — sürgette. Az ezen tárgyban benyujtott emlékirat élénk visszhangot keltett szakkörökben is. A magyar mérnök- és épitész-egylet vizépitési szakosztálya a társulatnak köszönetét nyilvánitotta és elhatározta, hogy a Sió hajózhatóvá tételére vonatkozó terveket ismertetni fogja, miáltal a földmivelésügyi miniszter urhoz intézett emlékirat tartalma, a vizi beruházásokról szóló 192 milliós törvény rendelkezéseihez képest, kellőleg méltányolható lesz. Foglalkozik még a jelentés a hivatalnokok és szolgák javadalmazásának rendezésével, melynek évi 4,480 korona terhét az utak és vasutak bevonásából nyerendő 13,213 korona 20 fillér jövedelemből fedezi a társulat; szól továbbá *az ügykezelésről és igazgatáslór*, mely szerint az 1908. év folyamán iktatva lett 384 ügydarab, ebből választmányi elintézést nyert 43 ügy, a közgyülés részéről 10 határozat hozatott, a többi részint elnöki, részint igazgatói uton lett elintézve. A társulat *kisajátitott birtokainak telekkönyvi rendezése* serényen folyik. Minden község munkába van véve és igy 1—2 év alatt egeszen rendbejön ezzel is a társulat. A *müszaki tevékenységet* illetőleg nyugodalmas esztendőről ad számot a jelentés. A Duna semmi bajt nem okozott, május 16-án kijött ugyan medréből, 0 felett 550 cm. magasra emelkedve, de két hét mulva ismét visszatért medrébe, igy a fakadó vizek is elapadtak, mielőtt nagyobb kárt okozhattak volna. A *szivattyuzás* is kevés költséget okozott, egész éven át összesen 26 napig állott munkában egy-egy gép. A *csatornák* tisztántartása sem adott különös gondot. Volt egy pár nagyobb zápor is, melyeknek iszapját ki kellett hányatni. A csatornák müködése ellen nem volt panasz. Az *épitkezések* az egész éven át tartó alkalmas munkaidőben serényen haladtak előre. A bátai töltésfelmagasitásnál beépitettek 26,647 m³ földet, ezzel a munkának felén tulestek, mindössze 93,082 m³ összteljesitménynyel és 787,717 korona 70 fillér összes kiadással. E munka 1910-ig végrehajtandó. Azonban a társulat pénze a befejezéshez nem elég, tehát 60 ezer korona fedezetről már most kell gondoskodni. A másik fontos épitkezés volt a 6 km. hosszu s teljesen elkészült pörböly—szulok—aranyadi szoritógát, melynél 14½ m. magas betonfalat emeltek a szoritógát alapjában oly célból, hogy ezen ingoványos, nádtusás tófenéken a fakadóviz áthatolását jobban megakadályozhassák. A társulat pénzügyi helyzetére az elmult szerencsés lefolyásu esztendő némi megkönnyebbülést hozott. A készpénzvagyon összege 103.865 korona 57 fillér. A nyugdijalap 8783 korona 97 fillérre növekedett. A társulat egyedüli terhe a földhitelintézetnél 10 év előtt felvett 400.000 koronás kölcsön, melyből 371,653 korona 92 fillér áll fenn. A jelentéshez csatolva van az 1908. évi számadás és a vagyonmérleg is. A számadás szerint a bevétel 159.743 korona 33 fillér, a kiadás 159.047 kor. 11 fillért tett, a pénztári maradvány 696 korona 22 fillér.

Vasuti menetrend

Életbe lépett 1908 október hó 1-én
Sárbogárd—Szekszárd—Bátaszék

ind.				érk.		
10 45	8 20	4 10	BUDAPEST (érkezik / indul)	1 40	8 15	6 10
5 56	12 10	6 07	SÁRBOGÁRD (indul / érkezik)	11 06	4 14	10 36
6 16	12 32	6 28	RÉTSZILAS (érkezik / indul)	10 47	3 51	10 15
6 17	12 33	6 29	RÉTSZILAS (indul / érkezik)	10 46	3 50	10 15
6 31	12 48	6 43	Cece	10 33	3 36	10 02
6 49	1 07	7 01	Vajta	10 15	3 17	9 44
7 26	1 45	7 38	Nagydorogh	9 47	2 48	9 16
7 36	1 56	7 48	Kajdacs	9 28	2 28	8 57
7 52	2 17	8 04	Kölesd-Tengelic	9 14	2 13	8 43
8 01	2 27	8 13	Tengelicz 9. ő.	9 05	1 58	8 34
8 12	2 40	8 25	Hidja-Pta-Apáthi	8 55	1 48	8 24
8 41	3 14	8 54	Tolna-Mözs	8 32	1 20	7 58
8 59	3 33	9 13	SZEKSZÁRD (érkezik / indul)	8 08	12 50	7 27
9 14	4 25	9 28	SZEKSZÁRD (indul / érkezik)	7 52	11 55	7 07
9 25	4 37	9 40	Őcsény	7 41	11 43	6 56
9 36	4 50	9 52	Decs	7 30	11 31	6 45
9 50	5 06	10 08	Sárpilis-Óberek	7 16	11 15	6 31
10 03	5 20	10 22	Bátaszék (érk. / ind.)	7 05	11 00	6 20

152/1909. sz

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kaposvári kir. törvényszéknek 1907. évi Sp. II. 978/3. számu végzése következtében dr. Simon Dániel kaposvári ügyvéd által képviselt Spitzer Jenő javára 155 kor. s jár. erejéig 1909. évi március hó 15-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 620 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 szoba butorzat, 1 Singer varrógép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tamási kir. járásbiróság 1909-ik évi V. II. 79/4 számu végzése folytán 155 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi december hó 1. napjától járó 5 százalék kamatai, $^{1}/_{3}$% váltódij és eddig összesen 71 kor. 10 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Dombóváron, Petőfy-utca 207. sz. alatt leendő megtartására

1909. évi április hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tamási, 1909. évi április hó 12-én.

SOÓS FERENC, bir. végrehajtó.

3031. sz. tkvi 1909.

Hirdetmény.

Bedeg, Magyarkér, Nak, Várong és Lápafő községeknek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvényczikk értelmében elkészittetvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felszólitással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. törvényczikk 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII törvényczikk 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. törvényczikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészitéseit is, valamint az 1889: XXXVIII. törvényczikk 7. §-a és az 1891: XVI. törvényczikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t.-czikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-czikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kivánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1909. október hó 13-ik napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbitható záros határidő eltelte után inditott törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. törvényczikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve ez utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. törvényczikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészitéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kivánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1909. évi**

október hó 13-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbitható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülirt eseteken kivül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. törvényczikk 16. §. alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1909. évi október hó 13-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbitható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes utján és csak az időközbeni nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak, sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerü másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A tamási kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1909. évi április hó 3-án.

1—3 **Várady,** kir. járásbiró.

Ideális arcz-créme a **zsirtalan**

DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra.

Az arcznak üde szint kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

—

Éjjeli használatra a **zsirszerü**

DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemü arctisztátalanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszertárában Szekszárdon. 34—52

4

Hirdetmény.

Az alsónánai önsegélyző szövetkezet felszámolási kimutatása 1908. évi december hó 31-én.

Folyó szám	Cselekvő állapot	Érték K	Érték f
1	Készpénz	389	51
2	Árukészlet és berendezési tárgyak	1416	51
3	Hitelre adott áruk értéke	879	77
4	Különféle követelések értéke	238	88
	Összesen	2924	67
	Ezen követelésekre befolyt		
1	Készpénz	389	51
2	Árukészlet és berendezési tárgyak	1416	51
3	Hitelre adott árukért . .	879	77
4	Különféle követelésekért .	238	88
	Összesen	2924	67

Folyó szám	Szenvedő állapot	Érték K	Érték f
1	Üzleti tartozások . . .	2543	43
2	Különféle tartozások . .	214	62
3	129 részvényes követelése á 10 K	1290	—
	Összesen	4048	05
	Ezen terhek kiegyenlitésére kifizettetett		
1	Üzleti tartozásokra . .	2543	43
2	Különféle tartozásokra .	214	62
3	129 részvényes követelésére á 1 K $27^{16}/_{100}$ f	166	62
	Összesen	2924	67

Mérleg:

Az önsegélyző szövetkezet átlaga tehát . . . . . 2924 K 67 f
terhei . . . . . 4048 K 05 f
ennek ellenében a szövetkezet feloszlása után befolyt . . . . . 2924 K 67 f
a tartozásokra kifizettetett . . . . . 2924 K 67 f
s igy vagyon nem maradt.

Ezen felszámolás és felosztás közzététetik azzal, hogy a szövetkezet netán még létező hitelezői felhivassanak, miszerint esetleges követeléseiket 6 hó alatt érvényesithetik.

Hogy a jelen cselekvő és szenvedő állapot, valamint a mérleget magában foglaló felszámolási kimutatás a vezetett üzleti könyvek nyomán lett egybeállitva s ezen számadás az üzleti könyvekkel mindenben megegyezik, bizonyitjuk.

Alsónánán, 1909 január hó 10. 2—3

Felszámolók:

Wink Henrik, cégjegyző. **Schütz Jakab,** cégjegyző.

A felügyelő-bizottság:

Szeltenheim János **Wink Jakab** **Sprau Dániel** **Kaufeld János**

HIRDETÉSEK jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban.

Csak szakértő kereskedőktől vásárolhatunk előnyösen!

A Styria- és Demokrata kerékpárok

Két évi jótállás! az elsők között is elsők. **Két évi jótállás!**

Az összes alkatrészekből, acetylén-lámpákból, csengők, kürtök stb. felszerelési tárgyakból és a legjobb minőségü kerékpárgummikból állandó, nagyválasztéku raktár.

Jó minőség! Olcsó árak!

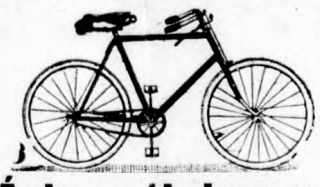

Nagy javitó műhelyünkben mindenféle munkát olcsón és pontosan készitünk.

Puch-motorkerékpárok és automobilok tolnamegyei képviselői. — **Használt kerékpárokat becserélünk.**

Kedvező részletfizetések!

Árjegyzék ingyen.

Az eredeti AFRANA és WETTINA

varró- és műhimzőgépek a legtökéletesebb gyártmányok.

Singer családi, karikahajós, Central-Bobbin és iparos varrógépeink körforgó szerkezettel a legtartósabbak, miért is **minden varrógépért 10 évi kezességet vállalunk.**

Kedvező fizetési feltételek.

Nagy varrógép- és kerékpárjavitó műhely.

Használt varrógépeket becserélünk.

Alkatrészek az összes rendszerü varrógépekhez. — **Szakértő mügépészünket kivánatra bárhova vidékre is kiküldjük.**

Tolnamegye legnagyobb gépraktára.

Tökéletes

Beszélőgépek (Grammophonok)

és hanglemezek, a legjobb felvételek, nagy választékban, részletfizetésre is

MÜLLER TESTVÉREK

varrógép-, kerékpár- és gazdasági gépek raktárában

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

892|1909. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Goldberg és Székely budapesti bej. cég végrehajtatónak, Komlósi Ferenc pálfai lakos, végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében, a kérelem következtében a végrehajtási árverés 400 K. tőkekövetelés és ennek 1908. évi december hó 20-ik napjától járó 6 százalékos kamatai, 44 K. 30 f. perbeli, 21 K. 30 f. végrehajtási már megállapitott, valamint jelenlegi 28 K. és a még felmerülendő költségeknek, valamint az ezennel csatlakozóknak kimondott hitelezők, és pedig: Eppinger Lázár és Fiai, budapesti bej. cég 335 K. 56 f. tőke és jár., — Mautner és Wilcek budapesti bej. cég 556 kor. 14 f. tőke és jár., — Lorschy Dávid gyönki bej cég 184 K. 47 f. tőke és jár. erejéig bekeblezett követelések kielégitése végett, az 1881. évi LX. tc. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a gyönki kir. járásbiróság területén levő, a pálfai 530. sz. tjkvben, 6. hrsz., 129. népsz. ingatlannak Komlósi Ferencet illető része 700 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik. Azonban emez ingatlan a kikiáltási ár $^2/_3$-ánál alacsonyabb áron el nem adható

Az árverés megtartására határidőül

1909. évi május 17-ik napjának délelőtti 10 órája

Pálfa községházához tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 70 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én, 3333. sz. a. kelt m. kir. Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. tc 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegésziteni. Ha ennek a kötelezettségnek eleget nem tesz, igérete figyelmen kivül marad és az árverésben, amelyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés napjától számitandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számitandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számitandó 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után, az árverés napjától számitandó 5 százalékos kamatokkal együtt, az 1881. évi december 6-án 39415. I. M. sz. a. kelt rendeletben előirt módon, a gyönki kir. adóhivatal, mint birói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejüleg megállapitott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. biróság, mint tkv. hatóságnál és Pálfa községházánál tekinthetők meg.

Gyönk, 1909. évi február 26., a kir. járásbiróság, mint elekkönyvi hatóságnál.

BIRÓY BÉLA,
kir. itélőtáblabiró.

Értesités.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy Szekszárdon a Grosz János-féle házban hatóságilag engedélyezett

cselédelhelyező intézetem van.

Elhelyezek mindennemü kávéházi, vendéglői, vagy bárminemü alkalmazottat magánosok részére is.

Tisztelettel
Kövendy Sándor

2—3

Szőlőoltvány!

Régi szőlők hiányainak pótlására 2 éves gyökerü száza		**20 K**
Gyökeres fásoltvány	ezre	**180** »
» » szépséghibával	»	**90** »
» zöldoltvány	»	**160** »
Sima »	»	**90** »
Gyökeres riparia portalis vastag	»	**32** »
» 2 éves » »	»	**40** »
Sima riparia portalis »	»	**18** »
» » » vékony	»	**8** »
Gyökeres hazai nemes vessző	»	**30** »
Sima » » »	»	**10** »

40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogy ha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s a pénzt visszaadom. **Árjegyzék ingyen.** Le van benne irva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel, Csabagyöngye. — Hegyi borok eladása.

Borárak:

Gyöngyösi siller	Hl.	**32 K**
Visontai »	»	**36** »
Gyöngyösi fehér asztali	»	**34** »
» » pecsenye	»	**38** »
Visontai Rizling	»	**44** »
» Muskotály	»	**70** »
» vörös bikavér	»	**70** »

Székely I. József
Gyöngyös,
Szent Urbán templom.

Fischl Lajos butor- és épület-asztalos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedő házában dus raktárt tart, a legujabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és hálószobarendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkivül nagy raktár tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek. 56

Egy kiló legfinomabb
CUBA KÁVÉ
3·20 korona.
Egy kiló legjobb minőségü
KUGLER CSOKOLÁDÉ
3·20 korona.

Husvétra prágai sonka, mindennemü sajtok, szardiniák, pácolt halak, szalon és csokoládé cukorkák, conservált zöld borsó és bab és mindennemü füszer és csemege áruk a legjutányosabb áron kaphatók 4—4

GAUZER ÁDÁM
füszer- és csemegekereskedésében
Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Ujdonság!

Hivatkozással szekszárdi illetőségemre s az ottani néhai Eibenschütz cukrász-cégnél töltött tanulóéveimre, bátorkodom a brassói Árpád-szobor védjegygyel ellátott **Vári-féle**

csemege süteményemet

Szekszárd és vidéke n. é. fogyasztó közönségének szives figyelmébe ajánlani.

Készitményemet azon reményben ajánlom a t. közönségnek, hogy annak kiváló jó minőségével és tartósságával kiérdemlem becses elismerését.

Szives pártfogást kér, kiváló tisztelettel:

Vári Szabó Pál,
cukrász
Brassó. Telefon 102.

3—3

Egyedüli elárusitó:

GAUZER ÁDÁM
füszer- és csemegekereskedő
Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Benzinmotorok
malom- és iparüzem hajtásra

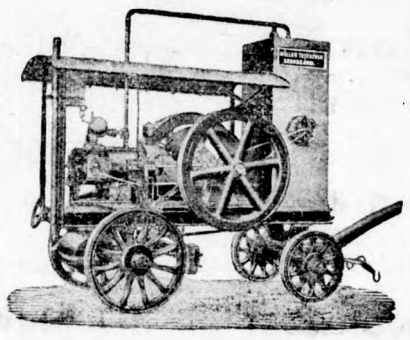

Benzincséplőkészletek
a legujabb, legtökéletesebb szerkezettel

Egyszerü kezelés.
Legcsekélyebb benzinfogyasztás.
Teljes szavatosság.

Müller Testvérek
mügépészek gépraktára Szekszárd.

Telefon 43. **Telefon 43.**

Szállitási iroda.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Kaszinó-Bazár épületben **szállitási és beraktározási vállalatom, szén, mész, tüzifa és cementkereskedésem** számára

irodát nyitottam.

Egyuttal t. megbizóim, különösen a kereskedők érdekében **egy szükséges ujitást** is hozok be. Eddig ugyanis t. megbizóim kénytelenek voltak fuvarleveleiket felülvizsgálás végett Budapestre küldeni, de folytonos panaszokat hallottam, hogy e cégek nem elég lelkiismeretesek. Érintkezésbe léptem hát a **legjobb nevü** fővárosi fuvarlevél felülvizsgálóval, a fuvarleveleket ezentul tehát hozzám méltóztassanak küldeni; azok lelkiismeretes felülvizsgálásáról és a pontos elszámolásról én szavatolok.

Kőszén, mész, tüzifa és cement raktáraimat nagy mértékben kibővitettem. Raktáron tartok **elsőrendü porosz és salgótarjáni kőszenet, D. G. H. T. és porosz brikettet, légszesz kokszot, faszenet, kemény és puha tüzifát, beocsini portland és román cementet, palotai fehér meszet.**

Célom nagy piacot teremteni, s ezért mindenből csak első minőségüt tartok raktáron, s azt a legjutányosabban árusitom.

Lelkiismeretességemmel, pontosságommal sikerült a n. é. közönség osztatlan bizalmát elnyernem, rajta leszek, hogy azt meg is őrizzem.

Kiváló tisztelettel:

STRASSER M.
szállitási- és beraktározásivállalata,
szén, tüzifa, cement és mész eladása.

1—2

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, miszerint **Szekszárdon Széchenyi-utca 140. szám alatt** (volt Martin-féle ház) a mai kornak megfelelő

butor üzletet

nyitottam.

Raktáron tartok legujabb divatu, szolid kidolgozásu tutorokat igen jutányos árakon.

Egyben felhivom a nagyérdemü közönség szives figyelmét ugyanazon házban levő **asztalosmühelyemre**, hol minden igényeknek megfelelő modern butorok elkészitését bármely rajz után elfogadom.

Kivánatra tervekkel szivesen szolgálok.

Főtörekvésem olcsó árban jó minőségü butort szállitani.

Midőn ezt a nagyérdemü közönség szives tudomására hozom, kérem szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

124—908. **Laskó Károly**

asztalos és butorraktáros.

Fa-árjegyzék

a tolnai erdőirtási vállalattól 25—52

	Kor.
Szilfahasáb méterölenként	34.—
Szilgömb »	30.—
Tölgyhasáb »	31.—
Lágyhasáb »	22.—
Lágygömb »	19.—

Házhoz szállitva saját kocsimmal **K 1.40** az ujvárosi uj temető melletti fatelepről.

Venni szándékozók előjegyezhetnek a **nagytőzsdében** és **Szabó Emil** ujvárosi kereskedőnél.

Eladó ház.

A Major-utcában az 1117 sz. ház eladó. A házban van 1 nagyobb és 2 kisebb lakás a hozzájuk tartozó mellékhelyiségekel, **tágas borpince** és kert.

Közvetitők megfelelő jutalékban részesülnek.

Bővebbet a házban lakó tulajdonosnőnél:

özv. Orosz Lajosnénál.

Debulay Imre

lakatos-üzlete Szekszárdon, — ajánlja saját készitményü állandó raktáron lévő **takarék-tűzhelyeit.**

Ujdonság! Diványpárnák fényképpel.

Ujdonság! Fényképek selyemre.

Ujdonság! Kézelő és gallér-bobozok fényképpel.

NE TÖRJE A FEJÉT

alkalmi ajándék

miatt, mert a legszebb meglepetés egy jól sikerült

fénykép,

mely az egész megyében csakis

Kiss Jenő

„Kossuth" műtermében

Szekszárd, Széchenyi-utca 651.

A legszebb kivitelben készülnek:

Medaillonok, nagyitások, olaj és aquarell festmények.

Állandóan fütött terem.

Sikerért kezeskedem

MAYFARTH PH. és T^SA

szabadalmazott

önmüködő „SYPHONIÁ"-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komlós ültetvényeknek, gyümölcsfa-kárositók kiirtására, levélbetegségek ellen való védekezésre, a szegecs és tormáncs stb. megsemmisitésére.

Hordozható és kocsira szerelt permetezők 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára **petroleum-keverő-készülékkel** vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leirást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és T^SA

gépgyárak, különleges gyár borsajtók és gyümölcsértékesitő gépek számára

Több mint 620 arany-, ezüst-melérem stb. kitüntetve.

BÉCS II/1, Taborstrasse 71.

Kimeritő képes árjegyzék ingyen. — Képviselők és viszontelárusitók kivántatnak.

6—10

Árverési hirdetmény.

Zomba község tulajdonát képező nagyvendéglő a hozzátartozó mellékhelyiségekkel **1909. évi május hó 1-én délelőtt 9 órakor** szóbeli nyilvános árverésen bérbe fog adatni. Az erre vonatkozó feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Zomba, 1909. évi március hó 28-án.

3—3 **Az elöljáróság.**

GRÜNFELD DÉNES

SZÁLLITÁS-, BERAKTÁROZÁS- ÉS BIZOMÁNYI VÁLLALATA

Telefon szám 63. SZEKSZÁRD **Telefon szám 63.**

Költözködők figyelmébe! Kereskedő urak figyelmébe!

2—3

A költözködési idény alkalmával elvállalok költözködést, ugy helyben, mint vidékre a legelőnyösebb dijszabás mellett. A legkényesebb butorok szállitását — legbiztosabban — felelősség mellett teljesitem. Állandó butorcsomagolóm minden költözködésnél a fel- és lerakásnál jelen van. Igen kérem a t. közönséget, megbizásait mielőbb adja át, hogy a költözködési napokon a beosztás rendszeresen történjék.

Van szerencsém tisztelettel értesiteni, hogy a **domborii hajóállomáshoz** hetenkint kétszer, **szerdán** és **szombaton** kocsijaimat kiküldöm, árufeladások és átvételek behozatala végett. Esetleges megbizásokat szivesked jenek legkésőbb **kedd**, illetve **péntek** estig irodámban (Etl-féle ház) bejelenteni.

Amidőn a szállitások és költözködések legpontosabb elintézéséről előre is biztositom, kérem becses megbizásaikat részemre feladni sziveskedjenek.

Teljes tisztelettel **Grünfeld Dénes.**

Szekszárd, 1909. Molnár-féle nyomdai müintézet és szab. iróalzatgyár r.-t. nyomása.